

MTI.

Kiadja a Magyar Televízió Iroda, Budapest, I. Béni utca 8-7. Telefon: 109-400, 359-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel

mti belső hírek

1964. október 2.

bb 1. filmesek az októberi napsütésben - forgatócsoportok az ország több részében - diplomamunka: mesefilm

i s/tm/m/sr

1964. október 2.

október első napjaiban az ország több részében „tanyát ütnek”, a filmesek. a magyar filmgyártó vállalat forgatócsoportjai az utolsó napsütést kihasználva külső felvételeket forgatnak. rényi tamás rendező és csoportja fehérvárcsurgóról turistavándiba költözött. itt veszik filmszalagra, déltől-hajnalig, „című játékfilm néhány jelenetét”. a forgatókönyvet fábián zoltán írta, operatőr forgách ottó. a tanácsköztársaság bukásának napján játszódó történet főbb szerepeit szegedi erika, bujtor istván, szakács miklós és koncz gábor alakítja.

a hónap első napjaiban a balatoni műúton bán frigyos rendező forgatócsoportjával a „kár a benzinnél”, című játékfilmen dolgozik. a vígjáték négy részből áll és mindegyik történet „főhőse”, az autó. a jeleneteket hegyi barnabás operatőr fényképezi. a történetek főbb szerepeit garas dezső, alfonzó, szemes mari, pécsi sándor, tompa sándor, sztankay istván, vass éva, és kállai ferenc játssza. a „kőszívű ember fia”, -nak forgatói nógrádverőcén dolgoznak. a kétrészes, színes szélesvásznú filmet várkonyi zoltán rendezi. a főbb szerepeket mécs károly, bitskey tibor, tordy géza, sulyok mária, polonyi gyöngyi, béres ilona, nádasy mirtyill és páger antal játssza. a film operatőre hildebrand istván. - a kodály zoltán daljátékából készülő háry jános című film jeleneteit ónodon és pilisszentivánon forgatják. a filmet szinetár miklós rendezi.

a magyar filmgyártó vállalat legújabb produkcióját, „a nagyfűtű”, című rövidfilmet a napokban kezdték forgatni fülöpszálláson. a mesefilm egy fiatal rendező, sándor pál diplomamunkája. a címszerepet salamon andrás 8 éves kisfiu játssza. /mti/

bb.2. Lovasturák a hortobágyon

vid/ká/tr/n

1964. október 2.

a hortobágy idegenforgalma alaposan megnövekedett az idén. elsősorban hazai látogatók keresték fel nagyszámban a pusztát, de sok volt a külföldi vendég is. az idén első alkalommal francia és angol turistacsoportok érkeztek autóbusszal a hortobágyra. a nyáron új, szolgáltatást, vezettek be a külföldiek részére: lovasiskola nyílt a pusztán és a lehetőségekkel sokan éltek. egy francia házaspár egy hónapon át volt növendéke a lovas-iskolának, legutóbb pedig belga vendégek tettek lovasturát a pusztán. most svéd lovásvendégeket vár a hortobágy. október 13-án, a svéd lovas szövetség által rendezett európai lovastura mezőnye felkeresi a pusztát is. debrecenből indulnak és a keleti-főcsatorna partján ülnek lónátra./mti/

bb.3. tűzoltólétrával telepítettek havasi gyopárt a fertőrákosi kőfejtőben

vid/ká/tr/n

1964. október 2.

a fertőrákosi kőfejtő magas szikláira tűzoltólétra segítségével havasi gyopárt telepítettek. az alpesi növény kedvező talajra talált a kőfejtőben. az új helyre telepített nyolcvan fő sikeresen küzdötte le a klímaváltozást és már másodszor virágzik./mti/

bb.4. eötvös józsef emlékmúzeum ercsiben

vid/j/n/sr

1964. október 2.

a fejér megyei múzeumok igazgatósága megkezdte az ercsiben létesítendő eötvös józsef emlékmúzeum anyagának összegyűjtését. eötvös józsef 1813-tól 1841-ig lakott ercsi községben, ahol gyermekkorát és ifjúságát töltötte, s ahol több művét írta. fejér megye új emlékmúzeumának felavatására a jövő évben kerül sor./mti/

bb.5. csehszlovák botanikus kertek ajándéka a szegedi füvészkertnek: ritka kárpáti növények, teacserjék, délamerikai kaktuszok

vid/ká/n/sk

1964. október 2.

a szegedi józsef attila tudományegyetem füvészkertje tíz csehszlovákiai társintézménnyel tart rendszeres kapcsolatot. szeptemberben dr. király lászló, a szegedi kert vezetője, részt vett a liberecben rendezett első csehszlovákiai botanikus kongresszuson. ez alkalommal ellátogatott a prágai, a pruhonicei, a pozsonyi és a malonyai arborétumokba is, s gazdag ajándékkal, értékes gyűjteménnyel tért haza. ritka kárpáti növényekkel, valamint broméliákkal, kínai teacserjékkel, délamerikai kaktusz-különlegességekkel gazdagodott a szegedi egyetemi intézmény. viszonzásul a szegediek segítséget nyújtanak a liberecieknek egy délázsiai díszítő berendezésében. ehhez indiai lótuszokat küldenek. Európában ugyanis sehol, még Olaszországban sem hoz olyan hatalmas kelyheket a pirosvirágú lótusz, mint a tiszaparti városban./mti/

-2-

bb 6. vizre épített vágóhidból múzeum

vid j-lm sr

1964. október 2.

tatán, a 400 holdas öreg-tó festői környezetű partján országosan egyedülálló ipari műemlék áll. a vizre épített, zsuffedeles vágóhid felner jakab világhírű építész alkotása. a 18. század közepén építették, s tervezésénél, elhelyezésénél figyelembe vették, hogy tata az alföldről bécsbe vezető marhaszállító-utvonallal fontos állomása volt. az épületet nemrég rendbehozták és most husipari és haltenyésztési múzeumot rendeznek be benne. kiállítják az egykori feldolgozó-eszközöket is./mti/

bb 7. angol gyártmányú „lépegető”, biztosító berendezést próbálnak ki jókai-bányán

vid lk-lm szf

1964. október 2.

a közép-dunántúli szénbányászati tröszt jókai bányai üzemébe megérkezett az egyik legkorszerűbb bányabiztosító berendezés, amelyet az angol dobson-cég szállított. hasonló megoldású szerkezetet hazánkban még nem alkalmaztak, ezért nagy érdeklődés előzi meg az első próbákat. a berendezést az angol szerelők irányításával előbb a felszínen szerelik össze, majd az első próbaút után az üzem mélyére szállítják le. a kísérletekkel megbízott szakemberek elmondották, hogy a berendezés kilencven méter hosszú frontkialakítású munkahelyet biztosít. a hidraulikus szerkezet saját magát tolja előre, így együtt halad a vágócsapatokkal és ezzel jelentősen csökkenti a biztosító berendezések szerelésére fordított időt./mti/

bb 8. új kölcsönző boltok nyílnak a fővárosban

1 kf-lm ki

1964. október 2.

a belkereskedelmi kölcsönző vállalat 35 balatoni és két velencei tavi boltja már bezárt, véget ért a „nagy”, szezon.

a kölcsönző vállalat most ismét a budapesti és vidéki városi hálózatára összpontosítja erőit. a fővárosban még az idén három új boltot nyílnak. néhány hónapos késéssel rövidesen megkezd működését a lenin körút 80. szám alatt a hangszerkölcsönző bolt, ahol hurós, vonós, pengetős és ütős hangszereket, gitárt, hegedűt, csellót, zongorát, dobort - vehetnek kölcsön az érdeklődők. a maros utcában október közepén nyílnak korszerű boltot, itt az edénykölcsönzést is bevezetik, s boltot rendeznek be a kálvin tér közelében az üllői úton is. várhatóan megoldódik a vállalat egyik legnagyobb problémája, a csecsemőmérleg hiánya. a jelenlegi 3 600 mérleg csak egy része annak, amennyire szükség lenne, s ezek közül is már mintegy ezret ki kell selejtezni. a vállalat már régebben kétezer csecsemőmérleget rendelt a hódmezővásárhelyi mérleggyártól. a hódmezővásárhelyiek megígérték, hogy a negyedik negyedévben megkezdik a csecsemő mérlegek szállítását./mti/

8.10/lm

9.00 Cse

- 3 -

Mk

bb 9. magyar kombájnok a csehszlovák kukoricaföldeken

1 sl/sk szb vg

1964. október 2.

a budapesti mezőgazdasági gépgyár kombájnjai, - amelyek levágják a kukoricaszárat, leszakítják a csövet, a szárat felszecskezik, s pótkocsiba fuvatják - csehszlovákiában is ismertek, egy-egy ilyen gép műszakonként 6-7 holdnyi területen takarítja be a termést és nehéz fizikai munkától mentesíti a gazdaságok dolgozóit. csehszlovákia ebben az évben is 250 kombájnt rendelt magyarországtól, e gépeket nagyrészt a jövő évi munkáknál veszik igénybe, ötvenet azonban még ebben a hónapban utnak indítanak, hogy szükség esetén az 1964-es kukorica betakarításnál felhasználhassák.

az exportmunkákkal egyidőben a hazai igényeket is igyekszik kielégíteni a budapesti mezőgazdasági gépgyár. 146 kétsoros kukoricakombájnt és 792 silókombájnt már átadtak, nagyobb mennyiségű gép ismét raktáron van, s az elszállítás azon mulik, hogy mikor kap a gyár vagon. pillanatnyilag több mint 80 silókombájnt vár elszállításra, ezeket a gépeket, már csak abban az esetben tudják az idén felhasználni gazdaságaink, ha egy-két héten belül megkapják. a máv most mindent elkövet, hogy a szükséges kocsikat mielőbb a budapesti mezőgazdasági gépgyár rendelkezésére bocsátssa. /mti/

-. -

bb 10. idomíthatók-e a tehenek? - állatpszichológiai kísérletek a keszthelyi agrártudományi főiskolán

vid ká/tr szb ká

1964. október 2.

a nagyüzemesedő állattenyésztő gazdaságok szakemberei olyan szarvasmarhatenyésztési módszerek kialakításán dolgoznak, amelyekkel megkönnyíthetik a gondozók munkáját. a legmodernebb irányzatok közé tartozik az úgynevezett svéd szabad istállótartás, amely lényege, hogy az állatok szabadon, megkötés nélkül mozognak a kialakított boxok között, s önállóan mennek a fejőháza is. ehhez a tartáshoz már nemcsak korszerű istállókra van szükség, hanem a szarvasmarha „intelligenciájára”, is. az említett módszert kísérletképpen bevezették a bolyi állami gazdaság bácsfai üzeme-egységében, ahol 400 tehén a legöregebb állat vezetésével, „közlekedik”, a fejőház és az istálló között. a jószágok önetető és önitató berendezések segítségével magukat látják el. a módszer mellett, hogy számottevő munkaerő megtakarítással jár, a szabad mozgás következtében kedvezően hat a tejtermelésre is. a bácsfai tapasztalatok azt bizonyítják, hogy hasonlóan a más állatfajokhoz, a szarvasmarhánál is kialakíthatók bizonyos szokások, amelyekhez ragaszkodnak, könnyítve ezzel a gondozók munkáját. mivel hazánkban ilyen értelemben nem foglalkoztak a szarvasmarhával, nem ismerik idomíthatóságának határait, dr. fellegh jános és külös gábor egyetemi docensek a keszthelyi agrártudományi főiskola munkatársai kísérleteket kezdenek, s a tapasztalatok alapján új istállótartási módszereket dolgoznak ki. /mti/

-. -

8.30/a

9.00 Cse

- 4 -

kek

bb 11. tízezer panofix a mecsekvidéki juhászatokból

vid ká/sk-lm hk

1964. október 2.

a mecsekvidéki juhászatok új jövedelmi forráshoz jutottak: olyan merinói birkákat adnak el, amelyeknek a bőre panofix-bundák készítésére alkalmas. a tavasszal megnyírt juhok „gyapjutarló”, -ja erre az időre már szépen megnőtt. a felvásárló vállalat azokért a bőrökért, amelyeken a gyapjumagasság 10-17 milliméter között van, 60 forintot, a 18 milliméteres vagy ennél hosszabb gyapjus bőrért pedig 100 forintot fizet a gazdaságoknak. s ez csak mellékjövedelemnek számít, hiszen a birka húsát külön megfizetik. a mecsekvidéki állami gazdaságok és termelőszövetkezetek kapva-kaptak ezen a jó értékesítési lehetőségen, s alig két hónap alatt csaknem 3000 panofixet adtak el. ez mintegy negyedmillió forint többletbevételt jelentett a juhtenyésztő gazdaságoknak. az év végéig - előre láthatóan - körülbelül tízezer panofix-juh kerül ki a mecsekvidéki juhászatokból. /mti/

-. -

bb 12. kávékostoló a falvakban

vid ká/tr-lm hk

1964. október 2.

bács megye falvaiban rohamosan megnövekedett a feketekávé fogyasztók száma. nemcsak az eszpresszóban, hanem otthonukban is mind többen áldoznak ennek a szenvedélynek. a földművelő szövetkezetek ezért úgynevezett kávékostolókat rendeznek a falusi presszóban. ezeket a különleges összeállításokat eddig nyolc helyen tartották meg. a meghívott vendégekkel szakemberek ismertették meg a házilag használatos különböző típusú kávéfőzőket, bemutatták a nálunk forgalomban levő nyers kávéfajtákat, azok elkészítési módját. az idén további 25 községben rendezik meg a szaktanácsadással egybekötött kávékostolókat a megyében. /mti/

-. -

bb 13. befejezés előtt vas megye 120. kulturális otthona

vid j-lm sr

1964. október 2.

kemenessömjénben befejezés előtt áll és rövidesen átadják rendeltetésének az új művelődési otthont, amely a megye 120. ilyen falusi létesítménye. a korszerű épületben 105 négyzetméter alapterületű nagyterem, könyvtár, olvasó- és klubterem, mozivetítő lesz.

celldömölkön a most felépült modern művelődési otthont október 3-án a déryné színház vendégszereplésével avatják fel. /mti/

8.25/lm

-. -

8.40/a

- 5 -

9.00 Cse

kek

bb 14. tóth kálmán irodalmi Unnepségre készülnek baján

vid j szb sr

1964. október 2.

baja lakói kegyelettel őrzik a város neves szülöttének, tóth kálmán költőnek az emlékét. születésének évfordulójáról - mint minden évben - az idén is megemlékeznek a délvidéki kisváros irodalombarátai. a költő nevét viselő irodalmi társaság nagyszabású költői esttel készül az október végi eseményre. síremlékének rendbehozását és állandó gondozását a fiatalok vállalták. /mti/

--

bb 15. három ujitás a kisz kongresszusának tiszteletére

vid lk szb szf

1964. október 2.

a dunai vasműben a kisz kongresszusának tiszteletére 21 ifjúsági brigád tett felajánlást. elsőnek az acélműi „petőfi” ifjúsági brigád teljesítette felajánlását. a legfontosabb volt vállalásai között, hogy a kongresszusig két ujitást dolgoz ki. a brigád a napokban már harmadik ujitását nyújtotta be. az elsővel a martin kemencék füstgáz-tolattyuinak villamos szabályozását oldották meg, majd az acélfürdő hőfokmérőjének egyszerűbb és pontosabb kezelésére dolgoztak ki ujitást, most pedig a füstgázvezeték alacsony nyomású gőzszabályozását változtatták meg. /mti/

--

bb 16. ipari munkások segítsége a mezőgazdasági munkákban

vid tné szb szf

1964. október 2.

a debreceni gyárakból és vállalatoktól az elmúlt napokban 53 ipari üzemi munkás indult a hajdusági gépállomásokra, hogy az őszi munkákban segítsen. az üzemi dolgozók többsége a berettyóújfalui, biharkeresztesi és polgári gépállomás körzetében gazdálkodó termelőszövetkezetekben dolgozik az őszi folyamán. többségük traktorra ül, a szerelők pedig a műhelyekben segítenek a gépek javításánál és karbantartásánál. /mti/

--

8.45/y a

- 6 -

9.25 Cse!

Handwritten signature

bb 17. jó termést ígér a fertő „aranya,”

vid ká/sk-lm hk

1964. október 2.

az ország legnagyobb összefüggő nádas területén, a fertő-tó magyar szakaszán, 6000 holdon sárgul a nád levele: két hét múlva kezdődhet az aratás. a termés igen jónak ígérkezik. előre láthatóan hárommillió kéve nádat takarítanak be a négy hónapig tartó idényben. a munkát jórészt gépesítették, csupán a csatornák mentén aratják kézzel a termést. 16 nagyteljesítményű nádarató gépet és átalakított vontatót készítettek elő. a traktorok szárazon dupla kerekekkel, vízben gumiláncfalpakon haladva vontatják az aratógépet. a fertői nádból az idén 420 000 kéve jut exportra. /mti/

--

bb 18. hétmillió forint értékű áru a bakonyi és a göcseji erdőkből

vid ká/tr-lm hk

1964. október 2.

az erdei termék feldolgozó és értékesítő vállalat zalaegerszegi kirendeltsége két dunántúli megye, zala és veszprém területén gyűjti tavasztól késő őszig az erdők vadon termő gyümölcsseit: a különböző gyógynövényeket, gombaféléket, bogyógyümölcsöket. a most lezárult gazdasági évben összesen hétmillió forint értékű árut gyűjtöttek a bakonyi és a göcseji erdőkben, egy millió forint értékűvel többet a tervezettnél. most rátérnek a félkultúrás termesztésre: több gyógynövényfajtát mesterségesen telepítenek az erdőkből. /mti/

--

bb 19. tanyai kollégium csávolyon

vid j-lm sr

1964. október 2.

bács megye csávoly községének tanácsa egy régi épület átalakításával kollégiumot létesít a faluban a tanyai gyerekek számára. a kollégium télire már 40 kisdiaáknak nyújt ellátást és kényelmes tanulási lehetőséget. /mti/

--

9.15/a

- 7 -

10.20 Cse!

Handwritten signature

bb 20. baranyában 200 öntevékeny színjátszócsoporthoz fel-
szabadulásunk 20. évfordulójára

vid j szb sr

1964. október 2.

a kisz baranya megyei bizottsága által meghirdetett felszaba-
dulási kulturális seregszemlére 200 öntevékeny színjátszócsoporthoz
jelazta részvételét. ebből 28 az állandóan működő színjátszó-
együttesek száma, míg a többi az évforduló alkalmából alakult.
jelentős segítséget ad az együttesek felkészüléséhez, hogy - elő-
ször az országban - baranyában rendezték meg a falusi rendezők
egyéves tanfolyamát. a megyeszerte ismert szentlőrinci színjátszó-
csoporthoz „a magyar nép ötven éve” címmel négyrészes műsor próbáit
kezdte el. november 7-én tartják az első előadást, amit tíz kör-
nyező községben is bemutatnak.

a kisz baranyai kulturális seregszemléjének helyi, körzeti,
járási és megyei bemutatói is lesznek, nemcsak a színjátszó, ha-
nem valamennyi művészeti ágban. ezenkívül az irodalom, fotó,
képzőművészeti, honismereti szakkörök részére pályázatot hirde-
tett, és a beérkező pályamunkákból április 4-én pecsételt kiállí-
tást rendez majd a megyei kisz-bizottság. /mti/

..-

bb 21. télen az ipart segítik a középtiszai kétlaki „szivattyu-
telepek

vid lk szb szf

1964. október 2.

a tiszta mentén az uszó-öntözőtelepek bevonatása jelenti az
igazi őszt. ez a munka az idén korábban kezdődött meg,
mint az elmúlt években, mert a szeptemberi kiadós esőzések több
helyen feleslegessé tették az öntözést. a középtiszavidéki víz-
ügyi igazgatóság szolnoki telelőjébe megérkeztek az első szivattyu-
telepek. csongrád, tiszakécske, jászkarajenő és vezenseny kör-
nyékén azonban továbbra is működnek és kelesztő öntözéshez, il-
letve halastavak feltöltéséhez adnak vizet.

több uszóegység előreláthatólag a télen sem tér pihenőre. a
mezőgazdaság szolgálata után a hideg hónapokban az iparnak segí-
tenek. a tiszta alacsony vízállása - és a téli hónapok szokásos
vízszegénysége ugyanis zavarja a szolnoki tiszamenti vegyiművek
és a szolnoki cukorgyár vízellátását. a mezőgazdaságot és az
ipart is kiszolgáló „kétlaki” szivattyutelepek másodpercenként
4.5 ezer liter vizet emelnek át a folyóból a két üzemnek. /mti/

..-

9.20/a

- 8 -

10.20
me

me

bb 22. körfűrészrel aratják a magkenderet fertődön

vid ká/sk szb ká

1964. október 2.

a fertői növénynevelési és növénytermesztési kutató inté-
zetben nemesített kender szuper elit magját az intézet gazdasá-
gában termesztik meg évről-évre. a négy méter magas, karvastag-
ságu kórókat eddig baltával, szekercével vágják ki. ez az ara-
tási mód azonban lassú és fáradságos volt, emellett a baltaüté-
sektől sok mag kipergett. az idén gépesítették a magkender be-
takarítását. az intézetben ötletes körfűrész magkender arató-
gépet szerkesztettek, amelyet egy fűrge kerti traktor vontat és
hajt meg. a körfűrész lépésben haladva pillanatok alatt vágja
el a fává terebélyesedett kórókat. /mti/

..-

10.45/a

- 9 -

me

bb 20. baranyában 200 öntevékeny színjátszócsoport készül felszabadulásunk 20. évfordulójára

vid j szb sr

1964. október 2.

a kisz baranya megyei bizottsága által meghirdetett felszabadulási kulturális seregszemlére 200 öntevékeny színjátszócsoport jelezte részvételét. ebből 28 az állandóan működő színjátszó-együttesek száma, míg a többi az évforduló alkalmából alakult. jelentős segítséget ad az együttesek felkészüléséhez, hogy - először az országban - baranyában rendezték meg a falusi rendezők egyéves tanfolyamát. a megyeszerte ismert szentlőrinci színjátszó-csoport „a magyar nép ötven éve” címmel négyrészes műsor próbáit kezdte el. november 7-én tartják az első előadást, amit tiz környező községben is bemutatnak.

a kisz baranyai kulturális seregszemléjének helyi, körzeti, járási és megyei bemutatói is lesznek, nemcsak a színjátszó, hanem valamennyi művészeti ágban. ezenkívül az irodalom, fotó, képzőművészeti, honismereti szakkörök részére pályázatot hirdett, és a beérkező pályamunkákból április 4-én pécssett kiállítást rendez majd a megyei kisz-bizottság. /mti/

--

bb 21. télen az ipart segítik a középtiszai kétlaki „szivattyutelepek

vid lk szb szf

1964. október 2.

a tiszta mentén az uszó-öntözőtelepek bevonatása jelenti az igazi őszi kezdetét. ez a munka az idén korábban kezdődött meg, mint az elmúlt években, mert a szeptemberi kiadós esőzések több helyen feleslegessé tették az öntözést. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság szolnoki telelőjébe megérkeztek az első szivattyutelepek. csongrád, tiszakécske, jászkarajenő és vezenseny környékén azonban továbbra is működnek és kelesztő öntözéshez, illetve halastavak feltöltéséhez adnak vizet.

több uszóegység előreláthatólag a télen sem tér pihenőre. a mezőgazdaság szolgálata után a hideg hónapokban az iparnak segítenek. a tiszta alacsony vízállása - és a téli hónapok szokásos vízszegénysége ugyanis zavarja a szolnoki tiszamenti vegyiművek és a szolnoki cukorgyár vízellátását. a mezőgazdaságot és az ipart is kiszolgáló „kétlaki” szivattyutelepek másodpercenként 4.5 ezer liter vizet emelnek át a folyóból a két üzemnek. /mti/

--

9.20/a

- 8 -

10.40

bb 22. körfűrészsel aratják a magkendert fertődön

vid ká/sk szb ká

1964. október 2.

a fertői növénynevelési és növénytermesztési kutató intézetben nemesített kender szuper elit magját az intézet gazdaságában termesztik meg évről-évre. a négy méter magas, karvastagságú kórókat eddig baltával, szekercével vágják ki. ez az aratási mód azonban lassú és fáradságos volt, emellett a baltaütésektől sok mag kipergett. az idén gépesítették a magkender betakarítását. az intézetben ötletes körfűrész magkender aratógépet szerkesztettek, amelyet egy fűnge kerti traktor vontat és hajt meg. a körfűrész lépésben haladva pillanatok alatt vágja el a fává terebélyesedett kórókat. /mti/

--

10.45/a

- 9 -

bb. 23. kádár jános beszéde

a szerkesztőségek figyelmébe!

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk kádár jánosnak, a magyar-csehszlovák barátsági nagygyűlésen elmondandó beszédét. a szöveg embargós, csak jelzésre használható fel.

tisztelt nagygyűlés!

kedves elvtársak! barátaim!

Őszinte szívvel köszönöm az elvtársi fogadtatást, s élve az alkalommal, pártunk központi bizottsága, a kormány nevében és a magam részéről köszöntöm a gyűlés elnökségét, minden résztvevőjét, az önök személyében üdvözlöm budapest, az ország dolgozó népét.

elvtársak!

e napokban méltán áll közéletünk figyelmének középpontjában a szomszédos csehszlovák szocialista köztársaság hazánkban tartózkodó legmagasabb szintű párt- és kormányküldöttségének látogatása. a látogatás eseményei közül kiemelkedő jelentőségű a barátságunknak szentelt mai nagygyűlés. engedjék meg, hogy ezen a bensőséges találkozón önökkel együtt én is köszöntsem a nemzetközi kommunista mozgalom kiváló személyiségét, közeli, igaz barátunkat, antonin novotny elvtársat, és vele együtt valamennyi kedves csehszlovák vendégünket.

kedves elvtársak!

mint az mindenki számára nyilvánvaló, az utóbbi időben növekedett hazánk, a magyar népköztársaság külpolitikai aktivitása. ez természetesen is egyrészt azért, mert hála népünk eredményes harcának és munkájának, növekedett az ország nemzetközi tekintélye, bővültek kapcsolataink, másrészt azért, mert becsületbeli kötelességünk, hogy erőnkől telhetően kivegyük részünket a béke megőrzéséért, a szocializmusért és a haladásért nemzetközi sikon folyó küzdelemből.

/folyt. köv./

10.50/a

- 10 -

bb. 23./ kádár.....1. folyt./ m

a magyar szocialista munkáspárt és kormányunk külpolitikai céljai és törekvései, ugyanigy a nemzetközi kommunista mozgalomban elfoglalt álláspontunk jól ismert egész népünk, de mondhatjuk a nemzetközi közvélemény előtt is. talán javunkra írják, hogy mi a politika nagy kérdéseiben nem szeretjük a bizonytalanságot és homályt, ezért álláspontunk világos, és mentes minden kétértelműségtől. mindenki tudja, hogy mi imperialista ellenesek, a gyarmati rendszer minden formájának ellenségei vagyunk, szilárdan és ingadozás nélkül a szovjetunió, a varsói szerződés, a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa mellett állunk és minden cselekedetünkkel a szocializmus, a haladás, a béke összes erőinek egységét és összefogását kívánjuk szolgálni.

a szocializmus eszméjétől áthatott magyar népet forró békevágy és mély internacionalista érzések töltik el. ezért várta oly bensőségesen és fogadta oly testvéri érzésekkel programjának minden állomásán novotny elvtársat, csehszlovák barátainkat. ebben kifejezésre jut az a mély meggyőződés, hogy a csehszlovák párt- és kormányküldöttség jelenlegi magyarországi látogatása jól szolgálja a magyar-csehszlovák barátság és együttműködés továbbfejlesztését, ugyanakkor jelentős hozzájárulás a szocialista országok, a nemzetközi kommunista mozgalom, minden haladó és békét védelmező erő ma mindennél fontosabb tömörítéséhez.

kedves elvtársak, elvtársnők!

mi nagyrabecsüljük csehszlovák testvérpártunkat, csehszlovákia munkásosztályát és népét, amely legyőzve a kizsákmányolókat, kivívta a hatalmat s ma a szocialista társadalmat építi. nagy érték számunkra barátságuk.

manapság az osztályharc döntő kérdése a kapitalizmus és a szocializmus versenye. e küzdelemben dől el, melyik rendszer biztosítja az emberiségnek a békét, melyik rendszer nyújt többet a dolgozó embernek anyagiakban és kulturában. csehszlovák barátaink építő munkájának eredményei jól bizonyítják a szocialista rendszer fölényét.

/folyt. köv./

10.55/a

- 11 -

bb. 23./ kádár.....2. folyt./m

Csehszlovákia, amely már a felszabadulás időpontjában is igen fejlett iparral rendelkezett, elérte, hogy ipara ma már négy és félszer annyit termel, mint a háború előtt, az utolsó békeévben. Fejlődött mezőgazdasága is. a közoktatás, a kultúra, a szociális biztosítás területén pedig oly mértékben haladt előre, hogy a mai viszonyok az egykori, kapitalista csehszlovákia viszonyaihoz e tekintetben már alig hasonlíthatók.

az anyagi és kulturális eredmények mellett a szocialista csehszlovákia legnagyobb vívmánya, hogy megvalósult az ott élő népek, a csehek és a szlovákok, valamint az országban élő többi nemzetiség, közöttük a magyarok egyenjogúsága és összefogása. csehszlovákia kommunista pártja mindig nagy figyelmet fordított a népek a proletár nemzetköziség és a szocialista hazafiság szellemében történő nevelésére, a különböző nemzetiségek lakta területek arányos gazdasági és kulturális fejlesztésére. e politika szlovákia sokoldalú fejlesztésével nagy sikert aratott.

csehszlovákia eddigi sikereinek és további eredményeinek kiapadhatatlan forrása népének önfeláldozó munkája, valamint szoros együttműködése a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. csehszlovákia kommunista pártja minden állásfoglalásának alapja az elvű viszony a szocialista vilárendszerhez, a nemzetközi kommunista mozgalomhoz, azokhoz a lenini eszmékhez, amelyeknek átgondolt alkalmazása minden országban a szocialista fejlődés biztosítása. csehszlovákia munkásosztálya, minden dolgozója joggal lehet büszke a kommunista pártra, amely magasan lobogtatja a marxizmus-leninizmus, a proletár internacionalizmus zászlaját. ez a magyarázata annak, hogy csehszlovákia kommunista pártja és a magyar szocialista munkáspárt között felhőtlen a barátság, szoros és fejlődő az együttműködés, a viszony bizalomteli.

felhasználom az alkalmat, hogy a magyar nép szívből jövő jókívánságait tolmácsoljam csehszlovák testvérpártunknak, az egész csehszlovák népnek. kívánom, hogy érjenek el még ragyogóbb győzelmeket a szocialista építés frontján, hazájuk, a szocializmus és a béke javára.

kedves elvtársak, elvtársnők!

novotny elvtársék is jól emlékeznek azokra az évekre, amikor nálunk földrengés, jeges ár, aszály és ellenforradalmi felkelés követte egymást.
/folyt. köv./

11.03/a

- 12 -

bb 24. lottó tájékoztató

tné szb bs

1964. október 2.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint hódmezővásárhelyen a béke szálló nagytermében megtartott lottósorsoláson a 40. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

14, 22, 47, 75, 77

/mti/

--

bb 25. a vietnami demokratikus köztársaság egészségügyi minisztere budapest

Lk szb sr

1964. október 2.

dr. pham ngoc thach-nak, a vietnami demokratikus köztársaság egészségügyi miniszterének vezetésével háromtagú delegáció érkezett néhány nappal ezelőtt budapestre. dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter pénteken fogadta a delegációt. /mti/

--

bb 26. közlekedési balesetek

tné szb sr

1964. október 2.

szabadszállás és kerekgyháza között a műton kanizsai istván szabadszállási lakos ittasan hajtotta lovaskocsiját. a kocsit felborult és kanizsai istván olyan súlyos megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

debrecenben kiss bálintné debreceni lakos a gyalogjárdáról egy arra haladó villamos elé lépett, amely halálra gázolta. /mti/

--

11.05/a

- 13 -

bb. 23./ kádár.....3. folyt./ vm

ez persze már rég volt s el is múlt. népünk a párt vezetésével, a nemzetközi munkásmozgalom, a szovjetunió, a szocialista országok, közöttük csehszlovákia segítségével leküzdötte a hallatlan nehézségeket s ma biztosan halad előre a szocialista társadalom teljes felépítésének útján, a kommunizmus, a korábban nem látott nemzeti felvirágzás nagyszerű távlatai felé.

a csehszlovák párt-és kormányküldöttség legutóbbi, 1961. februári látogatása óta eltelt évek alatt is jelentékenyen fejlődött iparunk, mezőgazdaságunk, népünk kulturája, közoktatásunk. de az elmúlt évek fejlődésének legfontosabb eseménye a mezőgazdaság sikeresen végbement szocialista átszervezése volt. ez olyan nagy, forradalmi siker, amellyel népünk, leküzdve a kitérőket és behozva az idő-és tempóvesztéseket, felzárkózott az élen haladók sorába.

a népek történelmi útja általában rögös, vérrel-könnyel öntözött; ilyen volt a magyar nép útja is. egyetlen emberöltő alatt az első világháború, a 19-es ellenforradalom, huszonötéves fasiszta terror, a második világháború, majd amikor ez már igazán elmaradt volt volna, a személyi kultusz és egy ellenforradalmi felkelés gyötörte népünket. ma a világon közel százhusz állam, közöttük több mint ötven újonnan felszabadult, az önálló fejlődés útjára lépett nép van. nem kérkedünk, de büszkéek vagyunk arra, hogy a magyar nép minden akadályt leküzdve ma már az új, a szocialista világrendszert alkotó 14 ország népei sorában, az emberi haladás élvonalában jár.

népünk egysége, amely a magyar történelem legjobbjainak álma volt századokon át, most megvalósul; ez az egység a társadalom valamennyi dolgozó osztályának szövetsége a szocialista társadalom teljes felépítésére. e célkitűzésben találkozik és egybeesik az egyéni és a közösségi érdek. ma népünk nincs megosztva, minden erejét és tehetségét a szocialista építés szolgálatába állíthatja.

ennek meg is vannak az eredményei. második ötéves tervünk megvalósítása sikeresen folyik. 1964 első nyolc hónapjában iparunk termelése 9 százalékkal haladta meg a múlt évit. a múlt ősszel 14 százalékkal növeltük a kenyérgabona vetésterületét. ennek és a jó munkának köszönhető, hogy az idei aratás biztosítja az ország kenyérszükségletét az újig. szocialista iparunk, a termelőszövetkezetek fejlődnek, jelentős eredményeink vannak a tudományos élet, a közoktatás, a kultúra területén.
/folyt. köv./

11.14/a

- 14 -

12.00 *csud*

bb. 23./ kádár.....4. folyt./ vm

amikor arról szólunk, hogy hazánkban a szocialista építés évről-évre új sikereket ér el és népgazdaságunk, a kultúra, az életszínvonal bármely korábbi állapothoz mérve nagyszerű fejlődést mutat, hozzá kell tennünk, hogy az elért eredmény a növekvő igényekhez mérten nem kielégítő. évente több mint 40 milliárd forintot fordítunk beruházásokra, s ehhez képest a munka termelékenységének növekedése, az önköltség csökkentésének üteme nem kielégítő. a most készülő 1965-ös, s a készülő új ötéves tervet, de az év hátralevő hónapjait is arra kell felhasználni, hogy növekedjék a munka termelékenysége, hatékonysága, szilárduljon a munkafegyelem s ezzel javuljanak az eredmények. csak így lehet az elért eredményekre támaszkodva új sikerekért küzdeni.

magyarország népgazdasági eredményeiben, s általános fejlődésében jelentős szerepe volt és van a szovjetunióknak és a többi szocialista országnak. nehéz időkben önzetlen segítséget nyújtottak, most pedig fejlődik és bővül együttműködésünk. ezen belül csehszlovákia igen fontos partnerünk. növekszik áruforgalmunk, mind több területen indult meg a magasabb fokú együttműködés. csehszlovákia a magyar külkereskedelmi forgalomban a második helyen áll. az országainkban folyó szocialista építés szempontjából kölcsönösen előnyös, és népeink javára szolgáló együttműködést csehszlovák barátainkkal együtt a továbbiakban még tovább szándékozunk növelni és bővíteni. ezt kívánjuk nemcsak az egyszerű áruforgalom, hanem terveink egyeztetése, a termelési együttműködés, és a kölcsönös beruházások terén is.

mi a magyar népgazdaság fejlesztésének tervezésénél építünk a szocialista országok hasznos és szerintünk törvényszerűen fokozódó gazdasági együttműködésére mind a kétoldalu, mind a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa keretében megvalósuló sokoldalu kapcsolatokban.

/folyt.köv./

11.17/a

12.05
Cue!

- 15 -

bb. 23./ kádár.....5. folyt./ m

ugyanazok az imperialisták és propagandisták, akik a népek elnyomása, a dolgozók fokozott kiszákmányolása céljából létrehozta és erősítik a maguk „közös piac”, -át és hasonló, országhatárokon átnyúló gazdasági szervezeteiket, álszent módon egyenlőtlen helyzetéről és gazdasági függésről fecsegve támadják a magyar népköztársaságot a szovjetunióhoz és más szocialista országhoz fűződő gazdasági kapcsolatait, valamint kgst tagsága miatt.

az országok között kialakult gazdasági kapcsolatok természetesen mindenkor bizonyos kölcsönös egymásra utaltságot is jelentenek. a lényegét tekintve azonban arról van szó, hogy magyar-ország, a szovjetunió, csehszlovákia és a többi szocialista ország kétoldalu és a kgst keretében megvalósult sokoldalú gazdasági együttműködése az önkéntesség, a függetlenség és a szuverénitás tiszteletben tartásán, a kölcsönös előnyökön és az elvtársi segítség elvén alapul. a szocialista országok, általában bármely ország szuverénitását az imperialista hatalmaktól, s nem mástól kell óvni és védelmezni, mert a monopolizációk azok, akik mindenkor és minden eszközzel befolyási övezetük, hatalmi szférájuk kiterjesztésére törekszenek. mi a kgst keretében, s azon kívül, a szovjetunióhoz és a többi szocialista országhoz fűződő gazdasági kapcsolatainkat a jövőben is fokozni és növelni szándékozunk, már csak azért is, mert ezek a kapcsolatok képezik, a közvetlen gazdasági előnyökön kívül, nemzeti függetlenségünk és szuverénitásunk biztos támasztékait.

kedves elvtársak!

más oldalról sűrűn halljuk emlegetni mostanában azt is, hogy a szocializmust „önerőre támaszkodva”, kell építeni. ha ez úgy értendő, hogy egyikünk sem követeli egyoldaluan a szovjetunió és a többi szocialista ország segítségét, hogy csak arra támaszkodják, hanem a lehető legjobban mozgósítja és hasznosítja saját országa anyagi erejét és lehetőségeit, akkor ez szép, üdvözlendő, követendő jelszó. de aki az „önerőre támaszkodás”, jelszavával a szűk nemzeti elzárkózás utját ajánlja bármely szocialista országnak, az bünt követ el az adott szocialista ország népének érdekei ellen, a szocialista országok egysége, a közös ügy ellen.

mi magyarok egyidejűleg törekszünk a saját gazdasági erőink maximális mozgósítására és a szocialista országok maximális együttműködésére, mert ez felel meg elveinknek, népünk és a szocialista országok közös érdekeinek egyaránt. a szocialista országok népei ezen az úton járva építhetik legkönnyebben és leggyorsabban a szocializmust saját hazájukban, és segíthetik győzelemre leghamarabb világméretben.

/folyt. köv./
11.25/a

- 16 -

me

bb. 23./ kádár.....6. folyt./ m

tisztelt nagygyűlés!

kedves elvtársak!

belső fejlődésünk elválaszthatatlanul összefügg a nemzetközi helyzet általános alakulásával, s nagymértékben függ attól a küzdelemtől, amelyet a szocialista országok, az antiimperialista és békeszerető erők a világbéke megőrzéséért, a termonukleáris háború megakadályozásáért vívnak.

a nemzetközi helyzetnek ma meghatározó tényezője a szovjetunió, a szocialista országok fejlődő, legyőzhetetlen ereje és közös fellépése a világ nagy kérdéseiben. nagy öröm számunkra, hogy a szocialista országok kapcsolatait érintve megállapíthatjuk, hogy a magyar-csehszlovák barátság és együttműködés erős, és politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt egészségesen fejlődik.

ezelőtt 15 esztendővel jött létre a két ország barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződése, s kapcsolataink ennek megfelelően fejlődnek. már említettem a két ország gazdasági kapcsolatainak fejlődését. örvendetes, hogy a két ország kormánysszervei, tervehivatalai, tudományos intézményei szoros együttműködésben kutatják a közös munka további hasznos lehetőségeit. meggyőződésünk, hogy összefogásunk jó eredményeket hoz a gépiparban, vegyiparban, más területen, s nem utolsósorban a dunai vízierőmű-rendszer közös megvalósításában.

jól együtt dolgoznak fontos kulturális szerveink, a magyar és a csehszlovák könyvkiadás, a rádió, a televízió. helyes és üdvözlendő, hogy országaink között megindult a tömeges turistaforgalom. az utasforgalom feltételeit tovább kell javítani. nagy dolog az, hogy két szocialista ország állampolgárai a kölcsönös utazásokkal az emberi kapcsolatok erős szálaival fűzik össze népeiket.

országaink szorosan együttműködnek a külpolitika területén is. a magyar népköztársaság és a csehszlovák szocialista köztársaság alapvető feladatának tekinti, hogy külpolitikájával is szolgálja a szocializmus építését és a béke erőinek növekedését.

a szovjetunió, a többi szocialista ország - köztük országaink - külpolitikájának, erőfeszítéseinek legnagyobb sikere, a békés egymás mellett élés politikája realitásának legmeggyőzőbb bizonyítéka, hogy az imperialisták által az utóbbi években többször vég-sőkig kiélezett nemzetközi feszültség ellenére sikerült megóvni a békét és megakadályozni a termonukleáris világháborút.

/folyt. köv./
11.34/a

- 17 -

me

bb. 23./ kádár.....7. folyt./ vm

az elmúlt egy-két évben sikerült elérni a feszültség bizonyos mérvű enyhülését a nemzetközi helyzetben. ez kifejeződött a részleges atomcsendre vonatkozó moszkvai, s néhány más hasonló egyezményben. ez azt bizonyítja, hogy az erőviszonyok megváltozása, a béke erőinek lankadatlan harca nem maradt hatástalan a kapitalista világ józanabb vezetőire. az agresszió hível azonban szívsosan szembeszállnak az enyhülés folyamatával és új feszültségeket teremtenek. az utóbbi hónapokban az egyesült államok több ízben fegyveres támadást követett el a vietnami demokratikus köztársaság ellen és fegyverrel próbálja elnyomni a délvietnami nemzeti felszabadító mozgalmat. gazdasági szankciókat alkalmaz és háborúval fenyegetőzik a szocialista kuba ellen. a nyugati hatalmak egyesített erővel próbálják megfosztani függetlenségétől a ciprusi népet. aláássák laosz semlegességét. a gyarmatosítók katonai erővel szélesítik hadállásaikat kongóban.

magyarország népe világosan és határozottan elítéli az imperialisták agresszív akcióit. a szovjetunióval és a többi szocialista országgal együtt internacionalista szolidaritásával minden rendelkezésre álló eszközzel támogat minden népet, amely az imperialista agresszióval szemben nemzeti jogait védelmezi, függetlenségéért, szabadságáért harcol.

a világ különböző pontjain folyó fegyveres imperialista akciók és agressziós kísérletek nem feledtethetik el velünk a nemzetközi élet nagy központi kérdéseit. célunk az általános és teljes leszerelés, az atomfegyverkísérletek teljes beszüntetése, az atom és hidrogénfegyverek teljes megtiltása. a biztonságot csak a leszerelés és a békés egymás mellett élés teremtheti meg.

az európai és egyben a világbékét fenyegető legnagyobb veszélyek egyike a nyugat-német imperializmus. a német békeszerződés hiánya és a nyugat-berlini kérdés a feszültség és a nyugtalanság állandó forrása. a szocialista országok, s különösen a szovjetunió és a német demokratikus köztársaság észszerű, keresztülvihető javaslatokat tettek a ma lehetséges megoldásra: a békeszerződés megkötésére s nyugat-berlin szabad, demilitarizált várossá nyilvánítására. azoknak a nyugatnémet köröknek, amelyek ma ismét területi igényekkel lépnek fel, figyelembe kell venniük, hogy ma az erő nem az agresszió, hanem a béke oldalán van.

/folyt. köv./
11.40/a

- 18 -

Me

bb. 23./ kádár.....8. folyt./ vm

azt is tudjuk, hogy e kérdések eldöntésében végső fokon a nemzetközi helyzet állandóan ható tényezőinek van meghatározó szerepük. ezek: a szocialista világrendszer növekvő politikai, erkölcsi, gazdasági és katonai hatalma, a kapitalista országok dolgozóinak osztályharca, a felszabadult és felszabadulásukért küzdő népek anti-imperialista ereje és a népek szervezett békeakarata. ezen állandó tényezők történelmi hatását semmilyen erő nem tudja többé megváltoztatni.

köztudott dolog, hogy különböző országok reakciós köröi reményeket fűznek ahhoz, hogy az amerikai egyesült államokban jelenleg folyó választási harcban olyan elnökjelölt is fellépett, akinek programja teljesen elszakadt a realitásoktól, olyan kalandorpolitikát hirdet, amely nélkülöz minden józanságot. ez a szélső-jobboldali nyomás hatással van az amerikai közéletre. bár az elnökválasztás elsősorban az egyesült államok belügye, természetesen minden békeszerető emberrel együtt mi is jobban örülnénk a józanabb politika felülkerekedésének. de senki se feledkezzen meg arról, hogy a szocialista világrendszer léte és fejlődése nem függ egyetlen kapitalista országban lezajló választás kimenetelétől sem. a nemzetközi helyzetet pedig továbbra is azok az erők határozzák meg döntően, amelyek a hitlerfasizmust szétzúzták, a szocializmust világrendszerre tették, s a gyarmati rendszer végórát is elhozták.

meggyőződésünk, hogy a világ népei elég erősek ahhoz, hogy ki-harcolják a békés egymás mellett élést. magyarország és csehszlovákia szilárd eltökéltsége, hogy a szocialista országokkal, a béke és a haladás erőivel összefogva továbbra is szívsosan harcol a békéért, a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttéléséért, az imperializmus és a gyarmati rendszer ellen.

kedves elvtársak!

harcunk sikere szempontjából különösen jelentős a szocialista országok és az egész nemzetközi kommunista mozgalom eszmei és cselekvési egysége. ennek az egységnek jó alapjai a kommunista és munkáspártok 1957 és 1960 évi tanácskozásán elfogadott okmányok. közösen kidolgozott programunk helyességét az élet igazolta, mert politikánk eredményeképpen erősödött a szocialista világrendszer, fokozódott a tőkés országokban élő dolgozók osztályharca, a gyarmati rendszer végórát éli és tovább szűkült az imperializmus befolyási övezete.

/folyt. köv./
11.45/a

- 19 -

Me

bb. 23./ kádár.....9. folyt./ m

az imperializmus politikai, eszmei és erkölcsi válságban van, éleződnek az imperialista világ belső ellenmondásai. ha ilyen viszonyok között egységesek a forradalmi munkásmozgalmak, a szocialista országok erői, ha szilárd a szövetségük minden nemzeti függetlenségi, haladó, békeszerető erővel, meggyorsítható a béke és a haladás győzelme. aki ma az egységet bomlasztja, az megkönnyíti az imperializmus helyzetét.

súlyos kárt okoz a béke, a demokrácia, a szocializmus ügyéért harcoló erőknél, hogy a kínai kommunista párt vezetői az utóbbi időben a marxista-leninista pártok, a szocialista országok egysége ellen támadnak. a nemzetközi kommunista mozgalom bevált marxista-leninista irányvonalával szemben nyíltan nagyhatalmi, sovinszta álláspontra helyezkednek, nem magyarázható és nem bocsátható meg, hogy emberek, akik magukat kommunistának nevezik, legfőbb gondjuknak tartják a szovjetunió rágalmozását, a békéért, a nemzeti függetlenségért, a szocializmusért vívott harc fő erősségének, a küzdő erők egységének aláadását. bár igaz, hogy ha nem lennének nézeteltérések, gyorsabb lenne a szocializmus győzelme, a világ szükségszerű történelmi fejlődése azonban nem áll meg: a szocializmus győzelme feltartóztatatlan.

a kialakult helyzetben történelmi jelentőségű feladat vár minden kommunistára, a béke és a haladás minden igaz hívére: az egységbontással szembe kell helyezni az összefogást. ezért rendkívül időszerű a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozása, amely megvitatja a forradalmi harc új feladatait és közös álláspontot dolgoz ki azokban a kérdésekben, amelyekben az lehetséges és szükséges. megértjük egyes pártok képviselőinek aggodalmát az értekezlet összehívásával kapcsolatban. de az a véleményünk, jobb tanácskozni, mint tétlenül nézni az egység bomlasztását. senki sem akarja, hogy a tanácskozás szakítást idézzon elő. ellenkezőleg: arra kell törekedni, hogy megtaláljuk azt a közös platformot, a kérdéseknek azt a körét, a feladatoknak azt a megfogalmazását, amely lehetővé teszi minden marxista-leninista párt, minden igaz forradalmár, minden internacionalista összefogását.

a magyar szocialista munkáspárt a tanácskozás híve, támogatja az értekezlet összehívását és elküldi képviselőit a decemberi moszkvai előkészítő értekezletre. szilárd egységben a szovjetunió kommunista pártjával, a marxista-leninista pártokkal, tántoríthatatlanul haladunk a lenini úton és meggyőződésünk, hogy urrá leszünk minden nehézség felett, eljutunk az egységhez, s a szocializmus és a kommunizmus világát átfogó diadalához.

/folyt.köv./

11.55/a

- 20 -

Me

bb. 23./ kádár.....10. folyt./ m

tisztelt nagygyűlés!

kedves elvtársak!

az elmúlt napokban rendkívül hasznos eszmecserét folytattunk a novotny elvtárs által vezetett csehszlovák párt- és kormányküldöttség tagjaival és örömmel állapítottuk meg, hogy valamennyi kérdésben teljes közöttünk az egyetértés. kapcsolataink a jövőben tovább erősödnek, mert megvan az országaink további felvirágoztatásáért, népeink boldogságáért és a békéért folyó győztes harc legfontosabb biztosítéka: pártjaink eszmei egysége, népeink és kormányaink szilárd összefogása. a jól végzett munka tudatában irtuk alá a tárgyalásokról kiadott közös közleményt és ennek szellemében biztosítjuk csehszlovák elvtársainkat: erőnket nem kímélve munkálkodunk a jövőben is a két ország testvéri egységének és kölcsönös együttműködésének elmélyítésén népeink javára.

Éljen csehszlovákia kommunista pártja, annak novotny elvtárs által vezetett központi bizottsága!

Éljen pártjaink, a csehszlovák és a magyar nép megbonthatatlan barátsága!

Éljen az internacionalizmus, a kommunizmus és a béke!

/mti/

Me

12.00/a

- 21 -

17⁰⁰ *Me*

bb 27. új ismeretterjesztő és kulturális sorozatok a televízió-
ban - 13 színházi adás és 31 film bemutatója - sajtótájékoztató a
muosz-ban

t s/lk szb sr

1964. október 2.

pénteken a magyar sajtó házában haynal kornél, a magyar rádió-
és televízió elnökhelyettese ismertette a televízió negyedik ne-
gyedévi műsortervét. bevezetőben elmondotta, hogy az év utolsó há-
rom hónapjában több eseményt és évfordulót ünnepelünk, s igyekez-
tek ezekkel kapcsolatban színes műsort összeállítani. októberben
csongrád megyébe, majd hajdu-bihar megyébe látogat el a televízió.
előreláthatólag ennek a műsornak tulnyomó részét - az eddigiektől
eltérően - egy napon, december 21-én sugározzák majd. változatos
programmal ünnepli a tévé november 7-ét is. a karácsonyi műsorok
közül érdekesnek ígérkezik dickens karácsonyi dal vagy ének prózá-
ban című elbeszélésének tv-változata. december 25-én ismét je-
lentkeznek majd a „tessék választani,” című színes összeállítás-
sal. szilveszterkor a tervek szerint a rádióval együtt sugározzák
műsorukat.

az irodalmi műsorok köre a „magyar parnasszus,” című sorozat-
tal bővül. az első adásban, november 17-én zrínyi miklós halálának
300. évfordulójáról emlékeznek meg. a „próza a pódiumon,” című
új sorozat a negyedévben két alkalommal jelentkezik majd; továbbá
a budapesti zenei hetek több koncertjét filmre veszi. a tervek sze-
rint új tv-játékot is műsorra tűznek. bemutatják horváth márton:
„vizivárosi nyár,” című háromrészes drámáját, mesterházi lajos
ugyancsak három folytatásból álló „példázat,” című tv-játék-soro-
zatát és gogol „kártyások,” című színművének tv-változatát. elő-
reláthatólag 13 alkalommal „látogatnak el a kamerák,” a színhá-
zakba. változatos a negyedév film-műsora is: 31 játékfilm szerepel
a programban. többek között bemutatják a nézőknek a „romeo és
julia,” a „macbeth,” a „becsületből elégtelen,” a „tavasz
a broadwayn,” és a „ludas matyi,” című alkotásokat.

a negyedévben több új agitációs ismeretterjesztő és mezőgaz-
dasági sorozatot indít a tv. a „szellemi olimpia,” című vetélke-
dő negyedik fordulója után november 23-án tartják a döntőt. havon-
ta egyszer jelentkezik majd az „olvasónapló,” a képernyő előtt
irodalomtörténészeket, írókat és olvasókat lát majd vendégül a
televízió. november 26-án kezdődik az új mezőgazdasági tanfolyam.
a tv a többiek között filmet készített a herendi porcelángyárról,
fennállásának 125. évfordulója alkalmából. a külpolitika kedvelői
is vetélkedhetnek majd egymással a december 26-án jelentkező „kül-
politikai fejtörő,” című kvíz-műsorban.

/folyt. köv./

12.15/a

P^{oo} Cse

bb 27. /uj ismeretterjesztő... i. folyt./- szb

a televízió nem feledkezik meg a fiatalokról sem. a kisz decemberben megrendezendő 6. kongresszusához kapcsolódik majd a „nyílt tárgyalás”, október 31-1 vitaindító műsora, amelynek témája az építőipari fiatalok helyzete. októberben indul a „ki minek mestere”, című sorozat.

a magyar televízió az olimpiai közvetítéseken és a sportmérkőzéseken kívül 16 átvételt tervez az intervizió tagállamaiból.
/mti/

--

bb 29. uj kiállítás nyílt a mezőgazdasági muzeumban

t ie hné szb ká

1964. október 2.

a mezőgazdasági muzeum kiállítást rendezett a kender termesztéséről és feldolgozásáról. a kiállítást pénteken délelőtt vlcsko lajos, a földművelésügyi minisztérium főigazgatóhelyettese nyitotta meg. a muzeum dolgozója a borsod megyei kissikátor községben gyűjtötték össze a kendertermesztés és feldolgozás, ott még ma is általánosan alkalmazott hagyományos népi eszközeit és módszereit. a kiállítás bemutatja, hogyan készült a magyar falvakban évszázadokon át az annakidején legelterjedtebb textilja, a kendervászon, s egyúttal szemlélteti a textiltechnika rohamos fejlődését az utóbbi évtizedekben.

a muzeumi hónap négy vasárnapján kissikátori asszonyok gerebennel, rokkával és kézi szövőszékkel dolgozva a nagyközönségnek is bemutatják a kenderfonal és kendervászon hagyományos háziipari készítését. /mti/

--

bb 30. az üzemi balesetek ügyéről tárgyalt a szakszervezetek országos tanácsa

t tz/lk szb vg

1964. október 2.

pénteken reggel az édosz székházában megkezdődött a szot ülés. az ülésen megjelent biszku béla, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára és somogyi miklós, a szot elnöke, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagjai, brutyó jános, a szot főtitkára, a politikai bizottság póttagja, valamint a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány több tagja.

/folyt. köv./
12.26/a

12⁰⁰ *me!*

- 23 -

me

bb 30. /az üzemi balesetek... 1. folyt./- szb

a szaktanács nevében az elnök, somogyi miklós üdvözölte a megjelenteket.

ezután gál lászló, a szot titkára terjesztette elő az elnökség beszámolóját a szakszervezeteknek a dolgozók egészsége és testi épsége fokozottabb védelmével kapcsolatos feladatairól.

- az elmúlt időkben - kezdte beszámolóját - államunk a szakszervezetek közreműködésével jelentős erőfeszítéseket tett a munka műszaki színvonalának emelésére. javultak, kulturáltabbak, veszélytelenebbek lettek a munkakörülmények, kevesebb az egészségre ártalmas vagy nehéz fizikai munka. a felső oktatásban, az egyetemeken önálló tantárgy a munkavédelem és mind több munkavédelmi szakmérnök és szaktechnikus kapja meg diplomáját a szot felsőfoku munkavédelmi tanfolyamán.

- a nagy erőfeszítések ellenére azonban - mondotta gál lászló - 1964 első felében az előző év azonos időszakához képest az összes balesetek száma három, a halálos balesetek száma 10 százalékkal nőtt.

- mi érezzük a szakszervezeti választott szervek felelősségét - hangsúlyozta a szot titkára. - a szakszervezetek nem éltek megfelelően jogaikkal és nevelő, meggyőző munkájuk sem volt eléggé hatékony. ugyanakkor az egyes miniszterek, műszaki és gazdasági vezetők sem szereztek következetesen érvényt a rendeleteknek és határozatoknak, sokszor saját utasításaiknak sem. nem kísérték kellő figyelemmel a balesetek alakulását és nem intézkedtek a baleseteket okozó körülmények megszüntetése iránt. a legkedvezőtlenebb a helyzet az élelmiszeriparban és az építőiparban, továbbá a közlekedés, valamint a vas-, acél- és gépgyártás terén. kedvezőtlen a helyzet a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél is.

a balesetek okai között gál lászló elsősorban arra a helytelen magatartásra utalt, amely a termelés érdekeire hivatkozva járul hozzá a munkavédelmi előírások megszegéséhez és így a balesetek számának növekedéséhez. ennek is része van abban, hogy az új, korszerűnek minősített, valamint a régi, elavult berendezéseknél egyaránt elmulasztják a munka biztonságáról való gondoskodást. tavaly a védőberendezések hiánya, általában a gépek berendezések rossz állapota okozta az összes balesetek 15 százalékát. ugyanilyen hibák jelentkeznek a mezőgazdaságban is.

a baleseteknek mintegy 20 százaléka anyagmozgatás közben történik. ebben nagy szerepe van annak, hogy eddig nagyon keveset haladtunk előre a munkafolyamat gépesítése terén.

/folyt.köv./
12.45/a

13.00 *me*

- 24 -

me

bb. 31. antonin novotny beszéde

a szerkesztőségek figyelmébe!

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk antonin novotny elnöknek a magyar-csehszlovák barátsági nagygyűlésen elmondandó beszédét. a szöveg embargós, csak jelzésre használható fel.

kedves magyar barátaim!

kedves elvtársnők és elvtársak!

mai barátsági nagygyűlésünket felhasználom arra, hogy tolmácsoljam önöknek és az egész magyar népnek csehszlovákia kommunista pártja, köztársaságunk kormánya és a csehszlovák szociális köztársaság dolgozó népének elvtársi üdvözlését. küldött-ségünk nevében őszinte köszönetet mondok a szívélyes fogadtatásért, amelyben a mai nagygyűlésen - és mindenütt, ahova ellátogattunk - részünk volt. őszintén köszönöm a csehszlovák nép iránti barátság és rokonszenv minden megnyilvánulását.

nem először vagyunk az önök vendégei. emlékszem a magyar népköztársaságban három évvel ezelőtt tett látogatásomra. amint az történni szokott, ha valahová évek múlva ismét ellátogattunk, mindjárt észrevesszük, hogy mi minden változott meg. így történt ez mostani magyarországi tartózkodásunk alkalmával is. sok új üzemmel, modern lakóteleppel gazdagodtak, ipari és mezőgazdasági üzemekben előrehaladt a műszaki fejlesztés és a termelés megszervezése. alkalmunk volt beszélgetni munkásokkal, műszaki szakemberekkel, parasztokkal, tudományos és kulturális dolgozókkal. meggyőződünk arról, hogy joggal büszkéek munkájuk eredményeire, hogy őszinte meggyőződéssel szolgálják a szocialista magyarországi felvirágoztatásának ügyét. támogatják a magyar szocialista munkáspárt politikáját és vezetésével valóra váltják a 8. pártkongresszuson kitűzött fő feladatot - a szocialista társadalom teljes felépítését.

/folyt.köv./

12.50/a

13.25 *me*

- 25 -

me

bb 30. /az üzemi balesetek... 1. folyt./- szb

a szaktanács nevében az elnöklő somogyi miklós üdvözölte a megjelenteket.

ezután gál lászló, a szot titkára terjesztette elő az elnökség beszámolóját a szakszervezeteknek a dolgozók egészsége és testi épsége fokozottabb védelmével kapcsolatos feladatairól.

- az elmúlt időkben - kezdte beszámolóját - államunk a szakszervezetek közreműködésével jelentős erőfeszítéseket tett a munka műszaki színvonalának emelésére. javultak, kulturáltabbak, veszélytelenebbek lettek a munkakörülmények, kevesebb az egészségre ártalmas vagy nehéz fizikai munka. a felső oktatásban, az egyetemeken önálló tantárgy a munkavédelem és mind több munkavédelmi szakmérnök és szaktechnikus kapja meg diplomáját a szot felsőfoku munkavédelmi tanfolyamán.

- a nagy erőfeszítések ellenére azonban - mondotta gál lászló - 1964 első felében az előző év azonos időszakához képest az összes balesetek száma három, a halálos balesetek száma 10 százalékkal nőtt.

- mi érezzük a szakszervezeti választott szervek felelősségét - hangsúlyozta a szot titkára. - a szakszervezetek nem éltek megfelelően jogaikkal és nevelő, meggyőző munkájuk sem volt eléggé hatékony. ugyanakkor az egyes miniszterek, műszaki és gazdasági vezetők sem szereztek következetesen érvényt a rendeleteknek és határozatoknak, sokszor saját utasításaiuknak sem. nem kísérték kellő figyelemmel a balesetek alakulását és nem intézkedtek a baleseteket okozó körülmények megszüntetése iránt. a legkedvezőtlenebb a helyzet az élelmiszeriparban és az építőiparban, továbbá a közlekedés, valamint a vas-, acél- és gépgyártás terén. kedvezőtlen a helyzet a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél is.

a balesetek okai között gál lászló elsősorban arra a helytelen magatartásra utalt, amely a termelés érdekeire hivatkozva járul hozzá a munkavédelmi előírások megszegéséhez és így a balesetek számának növekedéséhez. ennek is része van abban, hogy az új, korszerűnek minősített, valamint a régi, elavult berendezéseknél egyaránt elmulasztják a munka biztonságáról való gondoskodást. tavaly a védőberendezések hiánya, általában a gépek berendezések rossz állapota okozta az összes balesetek 15 százalékát. ugyanilyen hibák jelentkeznek a mezőgazdaságban is.

a baleseteknek mintegy 20 százaléka anyagmozgatás közben történik. ebben nagy szerepe van annak, hogy eddig nagyon keveset haladtunk előre e munkafolyamat gépesítése terén.

/folyt. köv./
12.45/a

10.00 *me*

- 24 -

me

bb. 31. antonin novotny beszéde

a szerkesztőségek figyelmébe!

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk antonin novotny elnöknek a magyar-csehszlovák barátsági nagygyűlésen elmondandó beszédét. a szöveg embargós, csak jelzésre használható fel.

kedves magyar barátaim!

kedves elvtársnők és elvtársak!

mai barátsági nagygyűlésünket felhasználom arra, hogy tolmácsoljam önöknek és az egész magyar népnek csehszlovákia kommunista pártja, köztársaságunk kormánya és a csehszlovák szocialista köztársaság dolgozó népének elvtársi üdvözlését. küldött-ségünk nevében őszinte köszönetet mondok a szívélyes fogadtatásért, amelyben a mai nagygyűlésen - és mindenütt, ahova ellátogattunk - részünk volt. őszintén köszönöm a csehszlovák nép iránti barátság és rokonszenv minden megnyilvánulását.

nem először vagyunk az önök vendégei. emlékszem a magyar népköztársaságban három évvel ezelőtti tett látogatásomra. amint az történni szokott, ha valahová évek múlva ismét ellátogatunk, mindjárt észre vesszük, hogy mi minden változott meg. így történt ez mostani magyarországi tartózkodásunk alkalmával is. sok új üzemmel, modern lakóteleppel gazdagodtak, ipari és mezőgazdasági üzemekben előrehaladt a műszaki fejlesztés és a termelés megszervezése. alkalmunk volt beszélgetni munkásokkal, műszaki szakemberekkel, parasztokkal, tudományos és kulturális dolgozókkal. meggyőződünk arról, hogy joggal büszkéek munkájuk eredményeire, hogy őszinte meggyőződéssel szolgálják a szocialista magyarország további felvirágoztatásának ügyét. támogatják a magyar szocialista munkáspárt politikáját és vezetésével valóra váltják a 8. pártkongresszuson kitűzött fő feladatot - a szocialista társadalom teljes felépítését.

/folyt. köv./

12.50/a

13.20 *me*

- 25 -

me

bb 30. /az üzemi balesetek... 2. folyt./- szb

még a szot munkavédelmi tudományos kutató intézete által szerkesztett eszközöket sem sikerült megfelelő mértékben elterjeszteni.

végül gál lászló javasolta a szot ülésének, intézzen felhívást a dolgozókhöz, az állami és szakszervezeti szervekhez. hívja fel figyelmüket azokra a lehetőségekre, amelyeknek felhasználásával részt vehetnek és részt is kell venniük a dolgozó emberek egészségének, testi épségének fokozottabb védelmében.

/folyt.köv./

bb 28. tudományos emlékülés az akadémián a madách-jubileum alkalmából

tf/tné szb sr

1964. október 2.

a magyar tudományos akadémia dísztermében az akadémia nyelv- és irodalomtudományi osztálya, az országos béketanács és a magyar irodalomtörténeti társaság madách imre halálának 100. évfordulója alkalmából pénteken tudományos emlékülést rendezett.

az ünnepségen, amelyen többszázan vettek részt, megjelent és az elnökségben foglalt helyet gosztonyi jános, az mszmp központi bizottsága tudományos és közoktatási osztályának vezetője, lugossy jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, szakasits árpád, az országos béketanács elnöke, bóka lászló, az országos béketanács alelnöke, darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, komlós aladár, a magyar irodalomtörténeti társaság elnöke, kardos lászló, a tit elnökhelyettese és jakab sándor, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára. ugyancsak az elnökségben foglalt helyet a madách centenárium alkalmával hazánkba érkezett heinz kindermann egyetemi tanár, a bécsi tudományegyetem színház-történeti intézetének igazgatója, jean roussetot francia költő, műfordító, c. stitnický, a „szlovák író”, kiadóvállalat igazgatója és toivo lyy finn író és műfordító.

az emlékülést tamás lajos akadémikus nyitotta meg, majd sőtér istván akadémiai levelező tag „madách és a koreszmék”, címmel tartott előadást.

/folyt.köv./

12.55/a

12.25 Cse!

- 26 -

me

bb. 31./ antonin novotny.....1. folyt./ vm

a magyar nép nagy erőfeszítésének köszönhető, hogy országuk ipari termelése - az 1938. évihez képest - ötszörösére, a nemzeti jövedelem pedig csaknem háromszorosára emelkedett. míg a magyar ipar a múltban nem játszott döntő szerepet az ország gazdaságában, addig ma mind terjedelme, mind a termelés műszaki színvonala tekintetében nagyon fejlett. a magyar dolgozók ma számos új kohászati, gép-és vegyipari terméket gyártanak és nagy választékban állítanak elő fogyasztási cikkeket.

vendégül láttak bennünket falun is, ahol az utóbbi néhány évben forradalmi változások történtek. a magyar népköztársaság mezőgazdasága szocialista alapokon fejlődik, az elmúlt évekhez képest több terméket állít elő, és termelékenyebben dolgozik.

nagy érdeklődéssel ismerkedtünk a magyar mezőgazdaság jelenlegi fő feladatainak végrehajtásában elért eredményekkel. a feladatok lényegükben és céljukban megegyeznek azokkal, amelyek csehszlovákiában is megoldásra várnak. itt elsősorban a talaj termőképességének növelésére gondolok, továbbá azokra az intézkedésekre, amelyekkel ellensúlyozni lehet a mezőgazdasági termelésben az időjárás viszonyosságait, - főként a szárazságot, az öntözési és a vízgazdálkodási rendszer kiépítésének, illetve szabályozásának komplex országos terve, - amely párosul azzal, hogy mind több vegyianyagot, főként műtrágyát adunk a mezőgazdaságnak - hasonló célokat tartalmaz, mint az önök elképzelése, s ezért átadhatjuk egymásnak jó tapasztalatainkat.

csehszlovákiában is - ugyanugy, mint önöknél, - az ipari és a mezőgazdasági termelés további növelésén kívül az egész népgazdaság minőségi fejlesztésére irányul a figyelem.

egyformán felismertük: határozott és bátor intézkedések szükségesek az ipar szerkezetében, szakosításában, a beruházási politikában és hasonló területeken ahhoz, hogy megteremtjük a termelő erő továbbfejlesztésének feltételeit és a haladó technikát hatékonyabban alkalmazzuk.
/folyt.köv./

13-00/a

- 27 -

13st *Ant*

me

bb. 31./ antonin novotny....2. folyt./ :vm

ez azonban számos problémát okoz, amelyek csak részben oldhatók meg egy országon belül.

ezért nekünk - ugyanúgy, mint néhány más szocialista országnak, többek között a magyar népköztársaságnak - érdekünk a szocialista munkamegosztáson, a termelés szakosításán és összehangolásán alapuló gazdasági együttműködés elmélyítése. népeink mai testvéri kapcsolatainak haladó, forradalmi hagyományai vannak. a hagyományok alapja az a harc, amelyet legjobb fiaink vívtak a kizsákmányoló rendszer és a fasizmus ellen. a cseh és szlovák munkások - saját burzsoáziájukkal szembe fordulva - már 1919-ben testvéri szolidaritást tanúsítottak a magyar kommunárdok hősi harca iránt.

alig egy hónappal ezelőtt ünnepeltük hazánkban a szlovák nemzeti felkelés 20. évfordulóját. e nagy jelentőségű esemény fontos határköve volt csehszlovákia nemzeti demokratikus forradalmának. a szlovák nemzeti felkelést elsősorban azért említem, mert a csehszlovák partizánokkal együtt magyar hazafiak is harcoltak, akiket az a felismerés fűzött egymáshoz, hogy a fasizmus ellen, a nemzeti és társadalmi felszabadulásért vívott harc - a csehszlovák és a magyar dolgozó nép közös harca!

országaink dolgozóinak proletárinternacionalista szövetsége és igaz barátsága kiállta a nagy próbatételt az 1956-os események során is. a külső és belső reakció a magyar munkásosztály és az egész nép legalapvetőbb szocialista vívmányait és érdekeit veszélyeztette. a szocializmus megdöntésére és a szocialista országok internacionalista szövetségének megbontására irányuló törekvés azonban kudarcba fulladt.

testvéri kapcsolataink további sikeres fejlődésének záloga marxista-leninista pártjaink szilárd eszmei és akcióegysége s leg-szorosabb együttműködése. csehszlovákia kommunista pártja és a magyar szocialista munkáspárt között nincsenek vitás kérdések. az őszinte elvtársi és nyílt véleménycsere elősegíti a lenini elvek következetes érvényesítését a két párt munkájában, bel-és külpolitikai kérdésekben egyaránt. az elvtársi őszinteség és nyíltság jellemzi a vezetők találkozásait is. nagyon jó, hogy ezek a találkozások, vélemény-és tapasztalatcserék gyakoriak és nagy figyelmet fordítanak rájuk. megemlítem például kádár elvtárral és más elvtársakkal találkozásunkat, amelyre pártjaink központi bizottságainak megbízásából múlt év októberében bratislavában került sor.

/folyt. köv./

13. 15/a

13⁴⁰ *me*

- 28 -

bb. 31./ antonin novotny.....3. folyt./ m

megbeszéléseink - amelyekben számos konkrét kérdés szerepelt - jelentős, pozitív hatást gyakoroltak és gyakorolnak a következő években is a kölcsönös együttműködés fejlesztésére. e megbeszéléseken kezdeményeztük a munkamegosztást a kohászatban, a gépgyártásban, a vegyi- és a könnyűiparban, továbbá a kölcsönös árucserre bővítését, mindennek előtt pedig a közös dunai vízi-erőmű építési előkészületeinek meggyorsítását és a határok megnyitását az országaink közötti vízum nélküli turistaforgalom széleskörű fejlesztésére.

a csaknem egy éves tapasztalatok alapján elmondhatjuk, hogy a határok megnyitása jó eredménnyel járt. a csehszlovák és a magyar dolgozók százai kölcsönösen megismerhették a szomszédos testvéri ország szocialista építésének sikereit és problémáit. ez szükségszerűen együtt jár azoknak a sajátosságoknak alaposabb megértésével, amelyek között országaink valóra váltják a szocializmus, a marxizmus-leninizmus eszméit. ez erősíti kölcsönös bizalmunkat és egységünket, valamint azt a meggyőződésünket, hogy marxista-leninista pártjaink politikája - amely országaink adottságain, a marxizmus-leninizmus alapelvein és az szkp 20. kongresszusának alkotó következtetésein nyugszik - mind bel-, mind külpolitikai szempontból helyes.

a csehszlovák-magyar kapcsolatok minden területen a következő szocialista internacionalizmuson nyugszanak és a két ország baráti népeinek további közeledéséhez vezetnek, s ezzel hozzájárulnak a szocialista világrendszer egységének, erejének fokozásához.

elvtársak és elvtársnők!

a csehszlovákia kommunista pártja 12. kongresszusa határozatának szellemében fő feladatunk a szocialista társadalom továbbfejlesztése a műszaki-tudományos ismereteknek a termelésben való következetes felhasználásával, ami biztosítja a munkatermelékenység növekedését. céltudatosan arra törekszünk, hogy a termelés növelésével összhangban emeljük a nép élet- és kulturális színvonalát.

ma már népgazdaságunk minden területén szocialista termelési viszonyok uralkodnak. ipari termelésünk a háború előtti szinthez képest több mint 4.6-szeresére emelkedett. a mezőgazdasági kisüzemi termelést átszerveztük nagyüzemi szövetkezeti és állami gazdasággá, a nemzeti jövedelem két- és félszeresére növekedett, a lakosság anyagi és kulturális színvonala jelentősen emelkedett 1945- óta.

/folyt. köv./

13. 20/a

- 29 -

me

bb 28. /tudományos emlékülés... 1. folyt./- szb

- valahányszor madáchról szólunk, úgy tesszük ezt, mintha egy kortársi, mai mű alkotójáról szólnánk; olyan klasszikus alkotás az ember tragédiája - mondotta - majd így folytatta:

- a tragédia nem annyira a benne bemutatott köreszmék időszere-rüsége, mint inkább a költőnek a köreszmékhez való viszonya miatt fontos a mi számunkra, számos irodalomtörténészünk helyesen állapította meg, hogy az ember tragédiája a középneemesség világos utáni helyzetét, gondolkodásmódját fejezi ki. helytelen lenne azonban madáchoz csupán a neemesség szemléletének hanyatlásával kapcsolatban említeni, s nem venni észre, hogy ő is részese volt a nemesi polgárosodás folyamatának, amely világos után vállalkozott új akcióra. ennek a vállalkozásnak koncepciótaltságában, erejében gyökerezett madách irodalmi munkássága is.

- eddig nem figyeltünk fel kellőképpen arra, hogy a tragédia első igazi „hívei”, elsősorban nem azok voltak, akik a nemesi polgárosodás mozgalmában résztvettek, hanem akiket egy - a neem-ségen kívüli - valódibb és tisztább polgárosodás képviselőinek tekinthetünk. legfőképp a tragédia igazi felfedezőjére: arany jános-ra és a mű első igazi méltatójára: palágyi menyhértre kell gondolnunk. a tragédia szemlélete felülmulja a kortársak - eötvös, kemény, szalay gondolkodását; a nagy mű kevésbé irányul az akkori aktuális kérdésekre, mélyebben, átfogóbban, szélesebb skálán tükrözi a polgárosodás, a haladás, az egész emberi sors alapkérdéseit, mint a liberálisok általában. ezt az „áttételességet”, arany értette meg leginkább, aki a csaba-trilógián dolgozva már maga is a dantei, a shakespearei értelemben felfogott általános igazságokra figyelt fel.

a továbbiakban sőtér istván azt elemezte, hogyan kapcsolódik össze a tragédia végtanulsága, erkölcsi álláspontja, a nemzeti polgárosodás sorsával és tájékozódásával. madách főműve nem született volna meg olyan országban, amely egy sikeres nemzeti mozgalom tetőpontjáról tekint vissza a megtett utra, - hangsúlyozta többek között, majd arról beszélt, hogy a tragédia szereplői külön-külön gyarlók ugyan, de az utolsó szín tanulsága szerint a küzdés és a bizás erkölce alapján összhangba kerülnek egymással. ezért tekinthető a mű optimista alkotásnak.

az előadás után heinz kindermann, jean rousselot, c. stitniczky és toivoly szólt fel. /mti/

..-

13.25/a

- 30 -

bb. 31./ antonin nivotny.....4. folyt./ m

nem titkoljuk azonban, hogy előrehaladásunk útján egy sor nehézségbe ütköztünk és még ma is számos problémánk van. ezeket részben külsőokok, részben saját hibáink és hiányosságaink okozták.

a csehszlovákia kommunista pártja 12. kongresszusa határozatokat hozott, hogy a népgazdaságban leküzdjük a nehézségeket. nem mondhatjuk, hogy minden zökkenőmentesen halad. a múlt év első hónapjaiban a rendkívül kemény tél sok nehézséget okozott. a mezőgazdaság szempontjából kedvezőtlen volt a tavalyi és az idei év is. ennek ellenére az idén nemcsak a mezőgazdaságot kivéve - minden ágazatban túl is szárnyaljuk.

a népgazdaságaink fejlesztésére kitűzött célok azonosak. mi is azt akarjuk, hogy terveink tudományosabbak és perspektivikusabbak legyenek, fejezzék ki a szocialista társadalom fejlődésének törvényszerűségeit és biztosítsák erőforrásaink maximális kihasználását. egységes állami tervünk tekintélyét meg akarjuk szilárdítani, de ugyanakkor rugalmasabbá, és egyszerűbbé kívánjuk tenni a végrehajtás irányítását. az üzemi vezetők felelősségét megnövekedett hatáskörükkel összhangban növelni fogjuk. az irányítás gazdasági eszközeit és az anyagi érdekeltiséget jobban és hathatósabban kihasználjuk. önköz hasonlóan fokozottabban érvényesíteni akarjuk a nemzetközi szocialista munkamegosztás elvét. e célok utjai és formái különbözőek és megfelelnek a konkrét adottságoknak. önk és mi is a marxizmus-leninizmus tudományos tanítására, a szocializmus általános elveire támaszkodunk. ezért sok közös dolgunk, - van sok mondanivalónk, van miről kicserélni tapasztalatainkat és véleményünket.

országunk fejlődő életében nagy szerepe van a párt-, az állami- és a társadalmi szervezetek rendszeres eszmei nevelőmunkájának. ennek tartalmát és célját a kommunizmusba való átmenet perspektívájában a burzsoá ideológia elleni kérelhetetlen harc szükségége adja meg. az ellenséges ideológiát nyugatról különböző formában igyekeznek hozzánk becsempészni.

és
az eszmei diverzió stratégiái megkísérlik a legkülönbözőbb lehetőségek és alkalmak kihasználását arra, hogy gyengítsék a csehszlovákia kommunista pártja és a szovjetunió kommunista pártjának eszmei és akcióegységét. gyengíteni akarják a szovjetunióhoz, a szocialista országokhoz fűződő szilárd kapcsolatunkat, s ezzel a szocialista országokat megszeretnék fosztani a legnagyobb erejüktől, az elvtársi egységtől.

/folyt. köv./

13.30/a

- 31 -

me

bb. 31./ antonin o novotny....5. folyt./ vm

pártunk tisztában van azzal, hogy ha sikerülne a szocialista országok és a kommunista pártok barátságát és szövetségét megbontani, az egyet jelentene országaink meggyengítésével és a világ reakciós erőt növelné, ezért szilárdítjuk egész népünk egységét és erősítjük dolgozóink internacionalista tudatát, megteremtjük a nemzetek és a nemzetiségek baráti közösségét, amely jogaik elismerésén és sokoldalú fejlődésén alapul. erről tanuskodtak a legutóbbi nemzetgyűlési és nemzeti bizottsági választásaink. így például a magyar nemzetiségű állampolgárok arányos képviseléssel rendelkeznek nálunk, a nemzetgyűléstől kezdve egészen a nemzeti bizottságokig.

elvtársak és elvtársnők! barátaim!

a találkozásainkon és a tárgyalásainkon a jelenlegi nemzetközi helyzet kérdéseiben is megmutatkozott a nézetek teljes azonosága. aktívan támogatjuk a szovjetunió és a többi szocialista országnak a békés egymás mellett élés megvalósítására irányuló lenini politikáját. e politika célja a világbéke megőrzése, az általános és teljes leszerelésről szóló megállapodás megkötése, az atomfegyverek betiltása, a nukleáris fegyverek továbbterjedésének megakadályozása, valamint olyan javaslatok megvalósítása, amelyek szorosan összefüggnek a leszereléssel és az atomfegyverek felhasználásának megtiltásával.

szilárd meggyőződésünk, hogy a szüntelenül növekvő békeerők végül is az emberiség többsége vágyának és akaratának tiszteletben tartására kényszerítik a háboru híveit. nem vagyunk pacifisták, nem hisszük, hogy a béke ügye jámbor óhajok és felhívások alapján győzedelmeskedik. a nemzetközi életben a megváltozott erőviszonyok eredményeként megmutatkozó pozitív tendenciák még mindig ellenállásba ütköznek. vannak, akik nem vonták le a tanulságot a történelemből és fegyveres konfliktusokat akarnak kirobbantani, fegyverekkel akarják elnyomni a népek harcát felszabadulásukért, s meg akarják akadályozni azt, hogy a népek saját akaratuk szerint válassák meg társadalmi berendezésüket.

ezt bizonyítja az egyesült államok szervezett irtóhadjárata a délvietnami hazafiak ellen; erről tanuskodik a ciprusi és a kongói intervenció és a kuba elleni akció.

/folyt. köv./
13.40/a

- 32 -

me

bb. 31./ antonin novotny.....6. folyt./ vm

országaink azonos nézetet vallanak abban a kérdésben is, hogy az európai béke és biztonság és a világbéke számára különös veszélyt jelent a német szövetségi köztársaságban kialakult helyzet. a nyugat-német militaristák közvetlenül, vagy a nato ugynevezett sokoldalú atomereje révén atomfegyverek megszerzésére törekednek. veszélyes ez a törekvés elsősorban azért, mert a német szövetségi köztársaság re-
vansista tendenciával párosul. Európában egyedül nyugatnémet kormánytényezők tüzték ki célul a hitler-ellenes szövetség államainak nemzetközi egyezményeiben megállapított határok megváltoztatását.

ismételten hangsúlyozzuk, hogy a bonni kormány a saját és a német nép érdekében józanul, reálisan kellene szemlélnie a jelenlegi európai elrendeződést és tudomásul kellene vennie a két szuverén német állam létezését - akár tetszik, akár nem, ugyanígy tudomásul kellene vennie, hogy itt az ideje a szocialista országokkal a békés egymás mellett élés elvei alapján a jószomszédi kapcsolat megteremtésének és ebből le kellene vonnia a szükséges következtetéseket.

elvtársak! elvtársnők!

a pártjuk és kormányuk képviselőivel folytatott tárgyalásainkon közösen megállapítottuk, hogy a szocialista országok békepolitikájának sikerei elválaszthatatlanok egységük megerősödésétől, s attól a szüntelen harctól, amelyet a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom - a marxista-leninista irányelvek és a proletárinternacionalizmus alapján - folytat a világ forradalmi előrehaladásáért.

valamennyi kommunista pártnak ebből az alapelvből kell kiindulnia, mert a siker az összes haladó erők összeforrottságától és főként a kommunista és forradalmi munkáspártok szilárd egységétől függ.

a világ fejlődéséből adódó feladataink és céljaink szellemében pártjaink - ugyanúgy, mint a testvéri kommunista és munkáspártok túlnyomó többsége - elítélik a kínai kommunista párt vezetőinek politikáját, amely megbontja az egységet, árt a forradalmi haladó erőknek, megakadályozza a békére irányuló törekvéseket és ezzel a nemzetközi imperialista, reakciós köröket segíti.

ma már teljesen világos, hogy a kínai kommunista párt vezetőinek eljárása szemben áll a proletárinternacionalizmus és a marxizmus-leninizmus eszméivel. ez támadás a nemzetközi kommunista mozgalom ellen, gyengíti a szocialista országok egységét.

/folyt. köv./

13.50/a

- 33 -

me

bb. 31./ antonin novotny...7. folyt./ m

a forradalmi munkásmozgalom a multban számos alkalommal harcolt a jobb- és a baloldali elhajlók ellen, különböző csoportok és csoportosulások jöttek létre, amelyek nézeteikkel ártottak a nemzetközi forradalmi erő egységének, a nemzetközi munkásmozgalom a multban mindig határozottan leszámolt ezekkel a nézetekkel. - amit azonban napjainkban a kínai kommunista párt vezetői véghez visznek - nem eszmei harc, nem a dogmatikus és opportunisták elleni küzdelem! a vitának ez a formája nem illő olyan forradalmi párthoz, mint a kínai kommunista párt, nyilvánvalóan olyan koncepcióról van szó, amelynek alapja a dogmatika és a dogmatikus szemlélet, amely szöges ellentétben van a forradalmi munkásmozgalom elveivel!

a multban a világ legreakciósabb elemei hangoztattak ahhoz hasonló nézeteket, mint amilyeneket a kínai kommunista párt egyes vezető képviselői hirdetnek. ebben a helyzetben csehszlovákia kommunista pártja és a magyar szocialista munkáspárt - a kommunista és munkáspártok többségével együtt - amellett foglal állást, hogy hívják össze nemzetközi tanácskozásra valamennyi kommunista testvérpárt képviselőit.

véleményünk szerint a kommunista pártoknak ezen a tanácskozásán értékelni kellene az 1957 és 1960 évi tanácskozások határozataiból adódó eredményeket, elvtársi nyíltsággal kellene megvitatni a nemzetközi kommunista mozgalom jelenlegi alapvető problémáit, a nemzetközi helyzet fő politikai kérdéseit, levonni a szükséges következtetéseket, amelyek szilárd eszmei alapot és kiindulópontot jelentenek minden kommunista párt tevékenységéhez országaikban és a nemzetközi kommunista mozgalomban.

pártjaink a közös megbeszéléseken minden alapvető kérdésben kifejtették és a közös nyilatkozatban megerősítették azonos nézeteiket, és készek minden erejüket latbavetni a nemzetközi kommunista erő egységének megszilárdítására.

kedves elvtársak, barátaim!

küldöttségünk nevében még egyszer megköszönöm a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának, a forradalmi munkás-paraszt kormányának, kádár jános elvtársnak és a magyar népnek a meghívást baráti országukba, az elvtársi fogadtatást és az itt töltött kellemes napokat. nagyon jól éreztük magunkat a magyar népköztársaságban, ahol a magyar nép hagyományos vendégszeretetével és gondoskodásával vette körül bennünket. hisszük, hogy hasonló érzések töltik majd el kádár elvtársat és a többi elvtársakat is, akik meghívásunkra majd csehszlovákiába utaznak.

/folyt. köv./
13.55/a

- 34 -

bb. 31./ antonin novotny.....8. folyt./ vm

szívvel kívánom a magyar népnek, a magyar szocialista munkáspártnak és a forradalmi munkás-paraszt kormányának, hogy gyönyörű országukban további sok sikert érjenek el a szocializmus teljes felépítésének történelmi jelentőségű munkájában.

virágozzék a magyar népköztársaság, éljen a dolgozó magyar nép!

fejlődjék tovább a magyar és a csehszlovák nép barátsága és együttműködése,

éljen a szocialista országok és a nemzetközi kommunista mozgalom egysége!

éljen a béke!

/mt1/

...

Me

14.00/a

- 35 -

bb 32. németh kálmán szobrászművész

t tf/tr szb sr

1964. október 2.

a szépművészeti múzeum szobrász-főrestaurátora pénteken vedéggül látta a múzeum szoborrestaurátori műhelyében a sajtó képviselőit. ismertette több évtizedes restaurátori és tanári munkásságát, bemutatta tanítványait, akiket e különleges „mesterségre,, oktat.

a tájékoztató után az újságírók autóbussz kirándulásra indultak németh kálmán fót-kisalagyi műtermébe. /mti/

bb 33. a dési huber emlékkiállítás sajtóbemutatója

k tf/tr szb sr

1964. október 2.

a magyar nemzeti galériában pénteken bemutatták a sajtó munkatársainak a dési huber istván emlékkiállítást.

a szombat délben nyíló tárlatot - amely a múzeumi hónap egyik legkiemelkedőbb rendezvénye - m. heil olga, rendező ismertette. /mti/

bb 35. megkezdődött a milotai diószüret

vid ká/sk szb ká

1964. október 2.

a dióterméséről híres milota község környékén és a tiszta menti ártereken megkezdték a dió betakarítását. a világszerte keresett papírhéjú milotai fajták jó közepes termést adtak. a hatalmas, 20-30 méter magas fákról hosszú rudakkal verik le a termést. a környék termelészövetkezeti és háztáji gazdaságai az idén több mint 20 vagon diót értékesítenek. /mti/

bb 36. egykilós fürtök - hatvan mázsás holdankinti szőlőtermés pusztazeren

vid ká/sk szb ká

1964. október 2.

csongrád megye legkorszerűbb nagyüzemi szőlőtelepén, a felgyői állami gazdaság pusztaszeri üzemegységében kilós fürtöket szednek a szüretelők. 86 holdon terem a kövidinka és az izsáki sárfehér, s az átlaghozam meghaladja a 60 mázsát. az állami gazdaság az izsáki sárfehérből jelentős mennyiséget küld a német demokratikus köztársaságba. /mti/

n
14.07/e

bb 34. százezer hold őszi vetés szolnok megyében

vid ká/sk szb ká

1964. október 2.

a napos, száraz időt kihasználva október elejére százezer holdon került földbe az őszi vetőmagja, hazánk második legnagyobb gabona termelő körzetében, szolnok megyében. az ötvenezer hold őszi árpa vetési tervet néhány hold híján teljesítették a termelőszövetkezetek és ugyanilyen nagyságu területen vetettek kenyérgabonát, illetve takarmánykeveréket. karcagon, törökszentmiklóson, mezőhéken és a megye több más községének határában már zöldellnek az őszi árpa táblák és szépen csirázik az intenzív szovjet és a hazai buzafajta. a tsz-ek és gépállások az elmúlt évek legjobban bevált módszereit alkalmazzák. az október elejei napokban 1100 traktor szánt a megye termelőszövetkezeteiben, s 760 traktor éjszakai világítás mellett, két műszakban dolgozik. a termelőszövetkezetek és gépállomások arra törekednek, hogy október 25-re befejezzék a 178 000 hold kenyérgabona vetését. /mti/

bb 37. időjárásjelentés

gg szb hk

1964. október 2.

a meteorológiai intézet jelenti október 2-án, pénteken 13 órakor:

felhőátvonulások, szórványosan kisebb esővel

az európa nagyrészét elborító hűvös levegő fölé a földközi és az adriai tenger felől enyhe légtömegek áramlanak. hatásukra nyugat- és közép-európa térségében felhőssé vált az idő és néhány helyen esett az eső. országunk fölé már tegnap eljutott az enyhe levegő és a dunántul délnyugati részében tartós felhőzetet okozott. eső nem esett. a dunántul többi részén 4-6, az északi országhatár közelében és az ország többi részén 6-10 órán át sütött a nap. a hőmérséklet a koradélutáni órákban országsszerte 16-20 fokig emelkedett, ma hajnalban a dunántul általában 8-10, a duna-tisza közén 1-5, a tiszántulon 0 - plusz 4 fokig süllyedt. az ország keleti felében ma hajnalban néhány helyen gyenge talajmenti fagy volt. a délelőtt folytatódott a nyugaton borult, keleten derült, de legfeljebb gyengén felhős száraz időjárás 10-14 fok közötti hőmérséklettel.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 13.5 fok volt, a sokévi átlagnál 1.2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 milliméter, mérsékelten süllyedő.

/folyt.köv./
14.15/- szb

-37-

HK

bb 37. /időjárás... 1. folyt./- szb

várható időjárás szombat estig:

nyugaton és délen felhőátvonulások, szórványosan előforduló kisebb esőkkel, keleten kevesebb felhő, eső nélkül. mérsékelt, helyenként élénk délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-10, északon és keleten 2-6, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 15-20 fok között.

a duna vizállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél 160 centiméter. /mti/

..-

bb 38. pótolta éveleji elmaradásának nagyrészt a kőolajbányászat - telteljesítették a földgáztermelés háromnegyedévi tervét

i szf/tr-lm vg

1964. október 2.

a kőolaj- és földgáztermelő vállalatok az év eleji hosszú, kemény télen szállítási nehézségek, vasuti tartálykocsi-hiány miatt nem tudtak teljes kapacitással dolgozni, ezért az első negyedévben 25 ezer tonnával kevesebb olajat termeltek a tervezettnél. egymilliónyolcszáz ezer tonnás feszített évi tervük második és harmadik negyedévre jutó részének teljesítése mellett nagy erőfeszítést kívánt tőlük adósságuk törlesztése. a most zárult harmadik negyedév végére azonban majdnem 20 000 tonnát „ledolgoztak”, a hátrányból, adósságuk nagyrészt tehát törlesztették. az országos kőolaj- és gázipari tröszt művelési főosztályának számításai szerint a negyedik negyedévben nemcsak a még hiányzó hatezer tonnányi kőolajat tudják majd pótolni a vállalatok, hanem előreláthatólag 15 000-20 000 tonnával túl is teljesítik az évi tervet.

a földgáztermelésben nem volt fennakadás, az 550 millió köbméteres évi tervnek szeptember végéig esedékes részét mintegy 40 millió köbméterrel túlhaladta a bányászat. a telteljesítés az év végéig még számottevően növekedhet. /mti/

..-

14.50/a

- 38 -

me

bb 43. bozena novotna látogatása az állami pénzverőben és a belvárosban

t sz/tné szb zs

1964. október 2.

bozena novotna, antonin novotny felesége és kádár jánosné pénteken az állami pénzverőt kereste fel. társaságukban volt frantisek piseknek, csehszlovákia budapesti nagykövetének felesége és cséby lajosné, hazánk prágai nagykövetének felesége. a vendégeket csonka ferenc igazgató és rachfát lászlóné, a gyári pártbizottság titkára üdvözölte. a látogatókkal megismertették a gyár különlegesen szép, értékes készítményeit, az ötvösművészet remekeit. devónyi sándor, a pénzverő exportirodájának vezetője bemutatta a világszer- te kedvelt ötvösmunkákat, s ismertette valamennyi „történetét”, is: milyen megrendelésre készül, hová exportálják, mennyi munka rejlik bennük. bozena novotna nagy figyelemmel nézte végig a mintaterem anyagát, s érdeklődött a gyár dolgozóinak munkájáról, valamint a szakemberképzésről. kérdéseire a pénzverő vezetői részle- tesen válaszoltak. bucsuzóul csonka ferenc a vár egy részletét ábrázoló, budapest elnevezésű bronz emlékművet nyújtott át a ked- ves vendégnek, akik ezután a belvárosba látogattak el. betértek a váci utcai különlegességi női ruhaszalomba, ahol czeglédi józsef- né vállalatigazgató fogadta őket. a látogatóknak a szalon őszi- téli kollekciója egy részéből kis dívatbemutatót rögtönöztek. /mti/

..-

bb 39. megszűnt a termelés a borsodi szénmedence legrégibb bányaüzemében

vid lk szb ki

1964. október 2.

a borsodi szénbányászati tröszt-höz tartozó baross-aknán a bor- sodi szénmedence egyik legrégibb bányaüzemében megszűnt a termelés. a több mint száz éves bányát a diósgyőri egykori vasgyár részére nyitották meg az 1850-es években és fokozatosan építették ki. baross- aknán kénszegény szenet bányásztak, amelyet az acélgyártásnál a martin-kemencék fűtésére, generátorgáz előállítására használtak fel. ebben a bányaüzemben mélyítették hazánk első függőaknáját, amelyet már gőzgéppel üzemeltettek. a fő vágatokban a duzzadó agyagréteg miatt azonban még a legutóbbi időben sem tudták a szállítást gépe- síteni, bányalovak húzták a meddővel, illetve szénrel teli csillé- ket.

a több mint 50 kilométernyi földalatti folyósóból álló bányá- ból a vágásokat a szomszédos lyukói bányaüzem adriányi szintjé- re telepítették át.

/folyt. köv./

15.10/a

- 39 -

me

bb 37. /időjárás... 1. folyt./- szb

várható időjárás szombat estig:

nyugaton és délen felhőátvonulások, szórványosan előforduló kisebb esőkkel, keleten kevesebb felhő, eső nélkül. mérsékelt, helyenként élénk délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-10, északon és keleten 2-6, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 15-20 fok között.

a duna vizállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél 160 centiméter. /mti/

..-

bb 38. pótolta éveleji elmaradásának nagyrészt a kőolaj-bányászat - tulteljesítették a földgáztermelés háromnegyedévi tervét

1 szf/tr-lm vg

1964. október 2.

a kőolaj- és földgáztermelő vállalatok az év eleji hosszú, kemény télen szállítási nehézségek, vasuti tartálykocsi-hiány miatt nem tudtak teljes kapacitással dolgozni, ezért az első negyedévben 25 ezer tonnával kevesebb olajat termeltek a tervezettnél. egymilliónyolcszáz ezer tonnás feszített évi tervük második és harmadik negyedévre jutó részének teljesítése mellett nagy erőfeszítést kívánt tőlük adósságuk törlesztése. a most zárult harmadik negyedév végére azonban majdnem 20 000 tonnát „ledolgoztak”, a hátrányból, adósságuk nagyrészt tehát törlesztették. az országos kőolaj- és gázipari tröszt művelési főosztályának számításai szerint a negyedik negyedévben nemcsak a még hiányzó hatezer tonnányi kőolajat tudják majd pótolni a vállalatok, hanem előreláthatólag 15 000-20 000 tonnával túl is teljesítik az évi tervet.

a földgáztermelésben nem volt fennakadás, az 550 millió köbméteres évi tervnek szeptember végéig esedékes részét mintegy 40 millió köbméterrel túlhaladta a bányászat, a tulteljesítés az év végéig még számottevően növekedhet. /mti/

..-

14.50/a

- 38 -

me

bb 43. bozena novotna látogatása az állami pénzverőben és a belvárosban

t sz/tné szb zs

1964. október 2.

bozena novotna, antonin novotny felesége és kádár jánosné pénteken az állami pénzverőt kereste fel. társaságukban volt frantisek piseknek, csehszlovákia budapesti nagykövetének felesége és cséby lajosné, hazánk prágai nagykövetének felesége. a vendégeket csonka ferenc igazgató és rachfát lászlóné, a gyári pártbizottság titkára üdvözölte. a látogatókkal megismertették a gyár különlegesen szép, értékes készítményeit, az ötvösművészet remekeit. dévényi sándor, a pénzverő exportirodájának vezetője bemutatta a világszeretkedvelt ötvösmunkákat, s ismertetett valamennyi „történetét”, is: milyen megrendelésre készül, hová exportálják, mennyi munka rejlik bennük. bozena novotna nagy figyelemmel nézte végig a mintaterem anyagát, s érdeklődött a gyár dolgozóinak munkájáról, valamint a szakemberképzésről. kérdéseire a pénzverő vezetői részletesen válaszoltak. bucsuzóul csonka ferenc a vár egy részletét ábrázoló, budapest elnevezésű bronz emlékérmét nyújtott át a kedves vendégnek, akik ezután a belvárosba látogattak el. betértek a váci utcai különlegességi női ruhaszalamba, ahol czeglédi józsefné vállalatigazgató fogadta őket. a látogatóknak a szalon ősztéli kollekciója egy részéből kis divatbemutatót rögtönöztek. /mti/

..-

bb 39. megszűnt a termelés a borsodi szénmedence legrégebb bányaiüzemében

vid lk szb ki

1964. október 2.

a borsodi szénbányászati tröszt-höz tartozó baross-aknán a borsodi szénmedence egyik legrégebb bányaiüzemében megszűnt a termelés. a több mint száz éves bányát a diósgyőri egykori vasgyár részére nyitották meg az 1850-es években és fokozatosan építették ki. baross-aknán kényszerűen szén bányásztak, amelyet az acélgyártásnál a martin-kemencék fűtésére, generátorgáz előállítására használtak fel. ebben a bányaiüzemben mélyítették hazánk első függőaknáját, amelyet már gőzgéppel üzemeltettek. a fő vágatokban a duzzadó agyagréteg miatt azonban még a legutóbbi időben sem tudták a szállítást gépesíteni, bányalovak húzták a meddővel, illetve szénrel teli csilléket.

a több mint 50 kilométernyi földalatti folyósóból álló bányából a vágásokat a szomszédos lyukói bányaiüzem adriányi szintjére telepítették át.

/folyt. köv./

15.10/a

- 39 -

me

bb 39. /megszünt... 1. folyt./- szb

a régi bányában már csak egy brigád dolgozik. feladata, hogy a beépített értékes anyagokat, kábeleket, szivattyukat felszínre hozza. a munka befejeztével, előreláthatólag jövő év elején, a szállítógátákat beomlasztják, a bánya lejáratait, légaknáit befalazzák. /mti/

--

bb 40. elkészült a nagyhegyesi kísérleti öntözőfürt első szakasza

vid lka szb ki

1964. október 2.

a keleti-főcsatorna nagyhegyesi és hajduszoboszló közötti szakaszán felépítették az új, másodpercenként 700 köbméter vizet adó szivattyúházat, lerakták a gerincvezetékeket a nagyhegyesi kísérleti öntözőfürt első szakaszán. itt eleinte 3500 holdat öntöznek, a tervek szerint azonban később csaknem 20 000 holdon teszik lehetővé az öntözést. a vezetékek mentén a hajduszoboszlói termelőszövetkezeteknek és állami gazdaságnak, valamint a nagyhegyesi termelőszövetkezeteknek több mint 2000 hold földalatti vezetékes telepe szintén megépült. jelenleg is dolgoznak, hogy jövőre minél nagyobb területre jusson el a víz az új létesítményből. /mti/

--

bb 41. a magyar csapat lett a győztes a bukaresti nemzetközi fodrászversenyen

1 sz/tné szb vg

1964. október 2.

hazaérkezett bukarestből a magyar fodrászcsapat, amely részt vett a román fővárosban szeptember 27-én és 28-án lezajlott nemzetközi fodrászversenyen. a bukaresti sportcsarnokban mintegy 2500 érdeklődő előtt hét ország férfi és női fodrászai mutatták be tudásukat s az új frizuradivatot. a versenyt a magyar csapat nyerte meg, s megkapta a győztesnek járó félméteres ezüstserleget. a második helyezett a román, a harmadik a német demokratikus köztársaság csapata lett.

a magyar fodrászok képviselői rövidesen újabb szakmai versenyen vesznek részt, elutaznak bázalba, az ott sorra kerülő fodrászvilágbajnokságra és már készülnek a jövő évben budapesten tartandó európa-bajnokságra is. /mti/

--

15. 14/-n

-40-

me

bb 42. a politechnikai oktatás kitűnő segédeszközéül kínálkozik a 11. nemzetközi vasutmodellező kiállítás

t hbj/gg/m/vg

1964. október 2.

világviszonylatban mind szélesebb körben terjed idősebbek és fiatalok közt egyaránt a modellezési szenvedély, s köztük sokan készítenek miniatűr mozdonyokat, egész vasuti pályákat, vasuti berendezéseket. a vasutmodellezés nálunk valóban nagy multra tekint vissza, 1884-ben egy tápiószelei parasztfiú, név szerint ledács istván megfigyelés alapján elkészítette az arra közlekedő gőzmozdony kicsinyített mását - fából - lemásolva a mozdony minden egyes fontosabb alkatrészét. ez a modell ma is a közlekedési múzeum egyik büszkesége. magyarországon jelenleg mintegy ezer modellező készít, szenvedélyétől hajtva, különböző vasuti modelleket.

a vasutmodellezők nagy nemzetközi találkozóját - a 11. nemzetközi vasutmodellező pályázatot és kiállítást - az idén budapesten rendezik meg; szombaton nyílik meg az építőipari és közlekedési műszaki egyetem disztermében. a pénteken tartott sajtótájékoztatón dr. vaszkó ákos, a közlekedési múzeum tudományos főmunkatársa elmondotta, hogy hét ország - magyarország, a német demokratikus köztársaság, lengyelország, csehszlovákia, olaszország, a német szövetségi köztársaság és svájc - modellezői, illetve modellező körei küldték el pályamunkáikat, amelyeket nemzetközi zsűri értékelt. a legkisebb modell nagy lajos műve, egy mozdonynak százhatvanszorosan kicsinyített mása. az egyik legértékesebb modell lissi péter alkotása, aki egy 1901-ben gyártott magyar gyorsvonat mozdonyát másolta le kicsiben, úgy hogy a modell minden alkatrészét maga esztergálta, véste, furta, faragta.

a kiállításon 14 külföldi játékgyár is bemutat modelleket, még pedig ugynevezett terepasztalokon. egyes modellező körök is hasonló módon tárják a közönség elé a alkotásaikat, a meissen-i modellező kör pályáján egyszerre 10-12 kis vasuti szerelvény közlekedik. a kiállítás, amely valóban látványos és a politechnikai oktatás kitűnő segédeszközéül kínálkozik, október 3-tól 18-ig várja a látogatókat. /mti/

--

me

15,45/m

- 41 -

/bb 30. az Üzeml.....3.folyt./vm

a beszámolót követő vitában tizenhárman vettek részt. a felszólalók nyomatékosan utaltak - mint számos baleset előidézőjére - a belső anyagmozgatás alacsony technikai színvonalára. a vita részvevői kifogásolták többek között, hogy ha az új beruházások vagy rekonstrukciók során a költségkeretek kimerülnek, többnyire a biztonsági és szociális létesítmények megtakarításával igyekeznek a hiányt pótolni. hangsúlyozták: nagy felelősség terheli a balesetekért a vezetőket, akik nem követelik meg, de a dolgozókat is, akik nem egyszer legénykedésből, vagy egyszerűen könnyelműségből elhanyagolják a munkavédelmi előírások megtartását. pedig pusztán ezeknek a hibáknak a megszüntetésével - amint az egyik felszólaló megállapította - a balesetek kétharmad részét lehetne elkerülni.

sokan sürgették a nehéz fizikai munkák további gépesítését, de ugyanakkor a gépeknek a megfelelő biztonsági berendezésekkel való felszerelését is.

a felszólalók egyetértettek abban, hogy a balesetek csökkentésének egyik legfontosabb eszköze annak a szemléletnek a megváltoztatása, amely hajlandó a munkavédelmi szempontokat a termelési érdekek alá rendelni. s éppen e téren lehet a legnagyobb szerepük a szakszervezeteknek, amelyeknek módjuk van arra, hogy a balesetek elleni küzdelmet tömegmozgalommá növelve, minden dolgozót mozgósítsanak az emberi élet, az egészség és a testi épség fokozottabb védelmére.

a vitában elhangzottakra gál László szót titkár válaszolt. a tanácsülés a beszámolót, a felhívás tervezetét és a választ egyhangulag elfogadta.

/folyt.köv./

bb 44. a szót elnökségének üdvözlő távirata Louis saillanthoz

k zs gg vm zs

1964. október 2.

a szakszervezetek országos tanácsa elnöksége nevében brutyó jános, a szót főtitkára táviratban üdvözölte louis saillant-t, a szakszervezeti világszövetség főtitkárát, a világszövetség megalakulásának 19. évfordulója alkalmából.

- az szvsz főtanácsa tizenharmadik ülészakájának küszöbén szívből kívánjuk, hogy e nagyjelentőségű tanácskozás újabb mérföldköve legyen annak a harcnak, amelyet a szakszervezeti világszövetség 19 esztendővel ezelőtt kezdett el. a magyar dolgozók nevében biztosítjuk nagy világszervezetünket, hogy a jövőben is minden erőnkkel támogatjuk munkáját és harcát, amelyet a világ dolgozóinak érdekében folytat - hangzik többek között a távirat./mti/

15,50/m

- 42 -

bb 45. szüreti sajtótájékoztató szegeden

vid lk vm ki

1964. október 2.

az idei szüretéről, a termés feldolgozásának, szállításának, tárolásának feladatairól mihalusz ferenc, a magyar állami pincegazdaság vezérigazgatója pénteken sajtótájékoztatót tartott szegeden, a megyei tanácsházán. a többi között elmondotta, hogy az idén várható 4.6 millió hektoliter bortermést az utóbbi husz évben csak egyszer, 1958-ban szárnyaltuk túl. az idei termés előreláthatólag 1.2 millió hektoliterrel lesz több az elmúlt öt év átlagánál.

az állami pincegazdaságok 47 telephelye egymillió mázsa szőlő átvételére és feldolgozására készült fel. ez azt jelenti, hogy körülbelül negyedmillió mázsával több termést dolgozhatnak fel, mint tavaly. a teljesítőképesség ilyen nagyarányu növekedését elsősorban huszonöt új, nagyteljesítményű, ugynevezett horizontálprés üzembehelyezésével érik el. ezek a kitűnő, hazai gyártmányu gépsorok a betöltés után emberi beavatkozás nélkül készítik a szőlőből a mustot. jövőre újabb negyven ilyen gépsort kapnak a pincegazdaságok.

az idei bő termés nagyobb tárolási, szállítási gondokat is jelent. ez utóbbira jellemző, hogy a munka dandárjában mintegy ötszáz vasuti kocsit és száznyolcvan tehergépkocsit kötnek le naponta a szüreti feladatok, a szőlő, a must, a bor szállítása.

a tájékoztató után az ujságírók megtekintették a nemrég létesült szőregi modern borpalackozó üzemét, ahol csehszlovák gyártmányu gépsorok töltik, dugaszolják és címkézik a borokat./mti/

- . -

bb 46. budapesten tartotta 14. ülészakát a magyar-román műszaki tudományos együttműködési bizottság

i sl/sk/m/vg

1964. október 2.

a magyar-román műszaki tudományos együttműködési bizottság 1964. szeptember 28. és október 1.-e között budapesten tartotta 14. ülészakát. a bizottság megvizsgálta az előző ülészaká óta kifejtett tevékenységét és új határozatokat fogadott el a műszaki tudományos segítségnyújtásra. az aláírt jegyzőkönyv értelmében a két fél műszaki dokumentációt ad át egymásnak és tanulmányutakat tesznek lehetővé a kőolajfeldolgozó- és vegyipar, a könnyű- és élelmiszeripar, a mezőgazdaság, stb. területén.

az ülészak munkája baráti légkörben, a teljes kölcsönös egyetértés jegyében folyt le.

a jegyzőkönyvet vályi péter, az országos tervehivatal elnökének első helyettese és gheorghé covaci, a román állami tervehivatal elnökhelyettese írta alá.

a román delegáció pénteken visszautazott bukarestbe./mti/

16.16/-n

17.00/

-43-

mti

bb 47. magyar-csehszlovák közös nyilatkozatot irtak alá

t bc/tm vm zs

1964. október 2.

péntek délután az országház munkácsy termében magyar-csehszlovák közös nyilatkozatot irtak alá.

a közös nyilatkozatot magyar részről dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkáspárt kormány elnöke, csehszlovák részről antonin novotny, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának első titkára, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke írta alá.

az aláírásnál jelen volt apró antal, fehér lajos, fock jend, kállai gyula, nemes dezső, rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai, az elnöki tanács és a kormány több tagja, a politikai élet több más vezető személyisége.

ott voltak az aláírásnál a magyar és a csehszlovák párt-és kormányküldöttség tagjai és szakértői.

az aláírásnál jelen volt bozena novotna, dobi istvánné és kádár jánosné. /mti/

- . -

bb 49. a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására

tné/m/sr

1964. október 2.

magyarországra érkezett miguel alandia pantoja ismert boliv festőművész. a neves művész alkotásaiból október 11-én székesfehérvárott az istván király muzeumban, november második felében pedig az ernst muzeumban nyílik tárlat. /mti/

-44-

16.20/-n

17.00f

bb 48. a villamos halálra gázolta - súlyos közlekedési balesetek

tné/m/sr

1964. október 2.

a 11. kerület szabadság ut 24 számú ház előtt rózsás jános józsef 40 éves ács, budapesti lakost a 43/a jelzésű villamos halálra gázolta.

zuglóban a nagy lajos király utja és a telepes utca torkolatánál a 24-es autóbussz vezetője nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött a 62-es villamossal. raffael ágnes 33 éves háztartásbeli, az autóbussz utasa súlyosan megsérült. az utasok közül még négyen könnyebben megsérültek. matus istván 20 éves gépkocsiveető ellen eljárás indult.

a 9. kerület gyáli ut 30/b. számú ház előtt lászló julia 13 éves iskolai tanulót elütötte egy gépkocsi. a kislányt súlyos állapotban, ráksi imre kocsikísérőt pedig könnyű sérüléssel szállították a gyáli uti kórházba.

szekeres lajos 28 éves tehergépkocsiveető a váci ut és a dráva utca kereszteződésénél elütötte treszka ilona 21 éves váltótisztitót, aki a baleset következtében súlyosan megsérült. a szentendrei ut és záhony utca torkolatánál almási istván 24 éves lakost egy személygépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel a szabolcs utcai kórházba szállították.

a szent istván körut és a pannónia utca kereszteződésénél tózsér jános 44 éves autószerelő személygépkocsijával elgázolta zombori margit 41 éves szakoktatót, akit súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. a 9. kerület üllői ut és a pötyös utca torkolatánál bence erzsébet 9 éves gyermeket elütötte egy személyautó. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel az istván kórházba vitték.

gombár géza 52 éves lakatosmester személygépkocsijával a 16. kerületben, sashalmon a kerepesi ut és a dömsödi ut torkolatánál összeütközött egy motorkerékpárral. erdős károly 18 éves lakatos, a motorkerékpár vezetője súlyos, a motorkerékpár utasa, barsi ferenc 23 éves segédmunkás könnyű sérülést szenvedett.

ittasan megtántorodott és az 55-ös jelzésű villamos alá került pap lászlóné 43 éves budapesti lakos, a 13. kerület váci ut és a róbert károly körut kereszteződésénél. súlyosan megsérült. /mti/

17.05/-n

-45-

bb 50. magyar-csehszlovák barátsági nagygyűlés a sportcsarnokban

t bc/hi/gg/m/zs

1964. október 2.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága és a hazafias népfront budapesti bizottsága pénteken délután magyar-csehszlovák barátsági nagygyűlést rendezett a sportcsarnokban. a magyar és csehszlovák nemzetiszínű zászlókkal, vörös lobogókkal díszített nézőtéren és a díszemlvény előtt elhelyezett széksorokban többezren foglaltak helyet. a gyűlés résztvevői között ott voltak a budapesti gyárak, üzemek, hivatalok, vállalatok és intézmények küldöttei, a termelőmunkában kitűnt dolgozók, a társadalmi és tömegszervezetek aktivistái, a főváros minden rétegének képviselői. a díszemlvény és a feliratok fölött magyar és csehszlovák nyelvű feliratok éltették a két nép megbonthatatlan barátságát.

néhány perccel négy óra után a megjelentek lelkes, ütemes tapsa, ünneplése közben foglalta el helyét az emlvényen a nagygyűlés elnöksége.

az elnökségben foglaltak helyet csehszlovák vendégeink, élükön antonin novotnyval, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának első titkárával, a csehszlovák szocialista köztársaság elnökével. tagja volt az elnökségnek drahomir kolder, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagja, a központi bizottság titkára; oldrich cernik, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes, az állami tervbizottság elnöke, lőrincz gyula, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának tagja, szlovákia kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagja, a csemadok elnöke, antonin gregor, a külügyminiszter első helyettese, frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

ugyancsak az elnökségben foglalt helyet dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a kormány elnöke, apró antal, fehér lajos, fock jeno, kállai gyula, nemes dezső, római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. ajtai miklós, brutyó jános, czinege lajos, cseterki lajos, ilku pál, nyers rezső, a politikai bizottság póttagjai, dr. korom mihály, németh károly, szurdi istván, a központi bizottság titkárai, pap jános, a kormány elnökhelyettese.

az elnökség tagja volt barnai albertné, a budapesti nőtanács titkára, cséby lajos hazánk prágai nagykövete, dóra jános, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára, dr. erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, fodor mihály, a kismotor és gépgyár szocialista brigádvezetője, galló ernő, a népszava kiadóvállalat igazgatója, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, jakabos árpád, az állami pénzügyi szocialista brigádvezetője, keszei károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára,

/folyt. köv./

17.14/-n

-46-

bb 50. /magyar-csehszlovák ... i. folyt./ m

kovács kálmán, a beloiannisz híradástechnikai gyár pártbizottságának titkára, lantos zoltán, a 15. kerületi pártbizottság titkára, lázár ferenc, a május 1. ruhagyár szocialista brigádvezetője, major ferencné, a gyapjmosó és finomposztó gyár szocialista brigádvezetője, méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára, molnár károly, az országos gumipari vállalat szocialista brigádvezetője, nagy richárd, a kisz budapesti bizottságának első titkára, nemeslaki tivadar, a komárom megyei pártbizottság első titkára, nógrádi sándor, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke, pavlovszky ferenc, az athenaeum nyomda szocialista brigádvezetője, péter jános külügyminiszter, sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, sellő dénes, a beloiannisz híradástechnikai gyár vezérigazgatója, slezák istván, a fővárosi finommechanikai vállalat szocialista brigádvezetője, dr. sós józsef, a budapesti orvostudományi egyetem rektora és schwarcz jeno, a kábelgyár szocialista brigádvezetője.

részt vett a nagygyűlésen antonin novotny felesége, bozena novotna, dobi istvánné és kádár jánosné.

a csehszlovák és a magyar himnusz hangjai után szépvolgyi zoltán, a budapesti pártbizottság titkára nyitotta meg a nagygyűlést, nagy tapsközben kádár jános emelkedett szólásra.

^{majd}
/kádár jános beszédét mai bb 23-as kiadásunkon már közöltük. az embargót feloldjuk. /

kádár jános nagy tappsal fogadott beszéde után antonin novotny lépett a mikrofonhoz.

/antonin novotny beszédét mai bb 31.-es kiadásunkon közöltük. az embargót feloldjuk. /

/folyt. köv./

17,15/m

47 -

me

bb 51. az egész országban megszervezik a természetbarát szövetség társadalmi erdei szolgálatát - vasárnap erdei tüzoltási bemutatót rendeznek a hűvösvölgyi nagyréten

1 cs sk vm ká

1964. október 2.

a budapesti természetbarát szövetség a múlt évben megszervezte a társadalmi erdei szolgálatot, amelyben jelenleg kerekén 400 turista tevékenykedik. a jelvényvel, karszalaggal ellátott önkéntes természetvédők segítenek a főváros környéki erdőségeiben szolgálatot teljesítő erdőőröknek, önkéntes tüzoltócsapatoknak az erdei tüzkárok elhárításában, az erdők rendjének, tisztaságának fenntartásában. a társadalmi támogatás már az eddigiekben is igen hasznos volt: észrevehetően csökkent az erdei tüzesetek száma, a vigyázatlanságokból okozott tüzeket az esetek többségében gyorsan sikerült elfojtani.

az országos erdészeti főigazgatóság és a természetbarát szövetség közös intézkedésére most az egész országban megkezdik a társadalmi erdei szolgálat megszervezését és az önkéntesek tüzrendészeti képzését. a következő hetekben - a lehulló és gyorsan megszáradó, nagytömegű lomb miatt - fokozódik erdeinkben a tűzveszély, éppen ezért szükséges, hogy a közönség is segítsen megelőzni, illetve elhárítani a károkat. részben gyakorlatul, főleg pedig a közönség tájékoztatása céljából a budapesti természetbarát szövetség október 4-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a hűvösvölgyi nagyréten erdőtüzoltási bemutatót rendez, amelyen a budapesti erdészet önkéntes tüzoltócsapatain kívül a társadalmi erdei szolgálat tagjai is szerepelnek. egyúttal kitüntetik az erdők védelmében különlegesen jó szolgálatot tett természetjárókat./mti/

bb 52. ülést tartott az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja

vid gö vm sr

1964. október 2.

az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja pénteken ülést tartott a megyei tanács épületében. az ülésen megjelent ilku pál művelődésügyi miniszter, tausz jános belkereskedelmi miniszter, cservenka ferencné, az mshmp pest megyei bizottságának első titkára és varga péter, a pest megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke. a képviselőcsoport szabó sándornak, a megyei tanács végrehajtó bizottsága elnökhelyettesének beszámolója alapján oktatási problémákról tárgyalt. a vitában ilku pál az oktatás helyzetéről tájékoztatta a megye képviselőit./mti/

17,20/m

- 48 -

bb 53. megkezdődtek a békés megyei orvosnapok

vid j vm sr

1964. október 2.

pénteken megnyitották gyulán az idei orvosnapokat. a városi tanács dísztermében 400 orvost köszöntött enyedi g.sándor, a városi tanács vb elnöke. dr. farkas ernő megyei főorvos ismertette a kétnapos esemény programját. az első napon európai híri orvosprofesszorok tartanak előadásokat a rákbetegség gyógyításának módjairól, eredményeiről, a sugárterápiás kezelés gyógyító hatásáról. a termálvizek gyógyhatásáról és a jól bevált módokról dr. szilágyi istván, a hévízi szot szanatórium főorvosa számolt be.

a békés megyei orvosnapok második napján, szombaton szakelőadások hangzanak el a különféle betegségek gyógymódjairól./mti/

bb 54. a libanoni köztársaság elnökének köszönő távirata dobi istvánhoz

sk vm zs

1964. október 2.

charles hélou, a libanoni köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének, a libanoni köztársaság elnöki tisztségébe történt beiktatása alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

bb 55. a képviselők baranya megyei csoportjának tagjai

vid j vm sr

1964. október 2.

pénteken pécsváradra látogattak. megtekintették az új gimnáziumot, majd a járási tanácsot keresték fel, ahol a járás helyzetével, fejlődésével kapcsolatos kérdéseket vitatták meg./mti/

bb 56. a finn-magyar kulturális munkaterv alapján

hné vm sr

1964. október 2.

egyhónapos tanulmányutra hazánkba érkezett brita helenius, a finn televízió zenei szerkesztője. magyarországi tartózkodása alatt zenei életünkkel ismerkedik és zeneoktatásunkat tanulmányozza./mti/

17.30/-n

-49-

bb 50. magyar-csehszlovák....2.folyt./vm

antonin novotny beszéde után hosszan zugott a taps. a nagygyűlés részvevői melegen ünnepelték a csehszlovák és magyar államférfiakat, a két nép testvéri barátságát.

szépvölgyi zoltán zárszava után a nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

- . -

bb 57. svéd szociáldemokrata nőküldöttség

gg vm sr

1964. október 2.

érkezett hazánkba a magyar nők országos tanácsának vendégeként, lena renström parlamenti képviselő, a parlament külügyi bizottságának tagja vezetésével. kétheti itt tartózkodásuk alatt a magyar nőmozgalom munkáját tanulmányozzák./mti/

- . -

bb 58. apró antal fogadta a kgst titkárának helyettesét

i sl sk vm vg

1964. október 2.

apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken fogadta z.zborowskit, a kgst titkárának helyettesét, aki a vaskohászati állandó kormánybizottság 18. ülészsaka alkalmából tartózkodik hazánkban. a beszélgetés szívélyes baráti légkörben zajlott le./mti/

- . -

bb 30. a dolgozók....4.folyt./vm

tz tm vm vg

1964. október 2.

ezután bekl. sándor, a szot titkára számolt be az 1964 évi terv teljesítéséről és a szakszervezetek további teendőiről, majd fabók zoltán, a szot-titkárság tagja ismertette a szakszervezeti alapszervek újraválasztásával kapcsolatos feladatokat, a tanácsülés mindkét előterjesztést egyhangulag elfogadta.

a tanácskozás somogyi miklós zárszavával ért véget./mti/

- . -

17.40

- 50 -

me

bb 59. jugoszláv pedagógusok érkeztek budapestre

tné vm sr

1964. október 2.

a pedagógusok szakszervezetének meghívására pénteken hatvan jugoszláv rajztanár érkezett budapestre. a jugoszláv vendégek három napot töltenek hazánkban, ismerkednek a magyar főváros nevezetességeivel, kulturális értékeivel, majd folytatják utjukat a csehszlovák szocialista köztársaságba./mti/

- . -

bb 61. négyszáz tonnás önjáró uszályt bocsátottak vízre tápén

vid lk vm ki

1964. október 2.

a mahart tápéi hajójavító telepének dolgozói pénteken, öt nappal a határidő előtt, átadták az év második 400 tonnás uszályát és rövid ünnepséggel bocsátották vízre.

az új vízi szállítóeszköz önjáró. ennek a típusnak a gyártását az idén kezdték meg és az év végéig még két hasonlót bocsátanak vízre /mti/ / keretében

- . -

bb 62. tanácskozás a jogászok hivatásáról, a jogfejlődés időszerű kérdéseiről

vid j vm sr

1964. október 2.

balatonfüreden pénteken megkezdődtek a veszprém megyei jogásznapok, a kétnapos tanácskozáson több mint 300 jogász vesz részt. dr.bodogán jános, a veszprém megyei tanács vb elnöke mondott megnyitó beszédet, majd dr. világhy miklós tanszékvezető egyetemi tanár, az ötvös loránd tudományegyetem rektorhelyettese tartott előadást „a jogászi hivatás kérdései”, címmel. a veszprém megyei jogásznapokon ezután a büntetőjogi szakosztály tagjai „bűnözés és társadalom”, címmel tartottak vitát. a megye jogászainak egyik csoportja a termelőszövetkezeti jogfejlődés időszerű kérdéseivel foglalkozott. /mti/

- . -

18,00/m

- 51 -

18.25

je

bb 65. j a v i t á s o k kádár jános beszédéhez/bb 23 számú hír/
vm bs 1964. október 2.

az ötödik bekezdés végén:

....kedves csehszlovák vendégünket./taps./

a hatodik bekezdés:

kedves elvtársak! kedves elvtársnők!

x x x

a 2.folyt. harmadik bekezdésének hetedik sorában a helyes szöveg:

....minden országban a szocialista fejlődés biztosítéka.

a negyedik bekezdés végén /....a béke javára./: /taps./

x x x

a 3.folyt. első sora helyesen:

ez persze már elmult, rég volt. népünk....

a harmadik bekezdés hatodik sorában a szöveg:

....ma a világon körülbelül 120 állam...

x x x

a 4.folyt. első bekezdésének negyedik sorában a szöveg:

.... a növekvő igényekhez mérten.....

x x x

/folyt.köv./

18,03/m

18.30

- 52 -

ge

/bb 65. javítások.....1.folyt./vm

az 5.folyt. első bekezdésének utolsó sora:

.... és szuverénitásunk legbiztosabb támasztékát is.

a harmadik bekezdés harmadik sorától a szöveg:

... a szovjetunió és más szocialista ország.....

x x x

a 6.folyt. ötödik bekezdésének harmadik sorától a szöveg:

...említettem a két ország gazdasági kapcsolatainak kérdését.
örvendetes....

x x x

a 7.folyt. harmadik bekezdésének ötödik sorától a szöveg:

...teljes megtiltása, biztonságot a népeknek csak a leszerelés
és a békés egymás mellett élés megvalósulása adhat.

a negyedik bekezdés utolsó sorában a szöveg:

....ma az erőfölény nem az agresszió....

x x x

a 8.folyt. második bekezdésének ötödik sorától a szöveg:

...hatással van az amerikai közéletre, sőt a kormánykörökre is.
bár az elnökválasztás....

/folyt.köv./

x x x

18,10/m

18.40

- 53 -

/bb 65. javítások.....2.folyt./vm

a 9.folyt. második bekezdésének tizenegyedik sorában a szöveg:

....nem lennének nézeteltérések sorainkban, gyorsabb lenne...

a harmadik bekezdés nyolcadik sorától a szöveg:

....az értekezlet összehívásával és a nemzetközi kommunista mozgalomban jelenleg folyó vitával kapcsolatban.

a negyedik bekezdés első sora helyesen:

a magyar szocialista munkáspárt a nemzetközi tanácskozás hive...

x x x

a 10.folyt. harmadik bekezdésének tizenkettedik sorától a szöveg:

.....kölcsönös együttműködésünk elmélyítésén népeink, a szocializmus, a béke közös ügye javára./taps./

a negyedik bekezdés végén /....által vezetett központi bizottsága!/: taps./

az ötödik bekezdés végén/ ....megbonthatatlan barátsága!/: /taps./

a hatodik bekezdés végén /.... a kommunizmus és a béke!/: /nagy taps./

/mti/

18,15/m

1850

- . -

- 54 -

je

bb 67. j a v i t á s o k antonin novotny beszédéhez /bb 31.számú hír/

vm bs

1964. október 2.

a harmadik bekezdés negyedik sorában:

...elvtársi üdvözlését./taps./ küldöttségünk nevében....

x x x

a 2.folyt. második bekezdése végén/...dolgozó nép közös harca!/: /taps./

a harmadik bekezdés második sorában a szöveg:

....próbatételt az 1956-os őszi események során....

x x x

a 3.folyt. első sorában a szöveg:

megbeszéléseink - amelyeken számos konkrét....

a negyedik bekezdés ötödik sorában a szöveg:

...céltudatosan arra törekszünk, hogy a termelés.....

x x x

a 4.folyt. harmadik bekezdésének tizenötödik sorában a szöveg:

...ezért sok a közös dolgunk....

x x x

/folyt.köv./

18,20/m

1905

- 55 -

je

/bb 67. javítások...1.folyt./vm

az 5.folyt. első bekezdésének végén /...a nemzeti bizottságokig./: taps./

a 7.folyt.

x x x

■ harmadik bekezdés hetedik sorában a szöveg:

....kiindulópontot jelentenek minden kommunista párt....

a negyedik bekezdés végén /....egységének megszilárdítására./:
/taps./

az ötödik bekezdés végén/...csehszlovákiába utaznak./: /taps./

x x x

a 8.folyt. második bekezdésének végén /...a dolgozó magyar nép!/:
/taps./

a harmadik bekezdés végén/....barátsága és együttműködése./:
/taps./

a negyedik bekezdés végén/...kommunista mozgalom egysége!/:
/nagy taps./

az ötödik bekezdés szövege helyesen:

éljen a béke, éljen a szocializmus - mondta befejezésül magyar nyelven./mti/

18.30

1945
P-e

- 56 -

ge

a szerkesztőségek figyelmébe!

vm bs

1964. október 2.

a bb 31.sz. hír/ antonin novotny beszéde/ 4.folyt. negyedik bekezdésének utolsó mondata helyesen a következő:

az ellenséges ideológiát nyugatról a békés egymás mellett élés örve alatt különböző formában igyekeznek hozzánk becsempészni./mti/

- . -

bb 60. elkészült az első hazai életvédelmi és zavarjelző üzemi központ - folytatta tanácskozását a veszprémi vegyészkongresszus

vid lk vm ki

1964. október 2.

veszprémben pénteken folytatta munkáját a vegyipari egyetem, valamint a nehézszerkezet kutató intézet 15 éves fennállása alkalmából rendezett vegyészkongresszus.

az ülészak automatizálással foglalkozó szekciójában csordás zoltán, a nehézszerkezet kutató intézet igazgatóhelyettese bejelentette, hogy elkészült az első, teljesen hazai elemekből felépített üzemi életvédelmi és zavarjelző automata központ. a berendezést kisebb módosításokkal a legkülönbözőbb iparágak is használhatják.

a legkorszerűbb módszerek alkalmazására való törekvés jellemzi a növényvédőszer előállításával megbízott kémikusok munkáját is. dr. raskai béla, kutatóintézeti osztályvezető tájékoztatása szerint sikerült megalapozni a növényvédőanyagot készítő első olyan hazai üzem gyártástechnológiáját, ahol a vegyipari munkások helyét disz-pécserék foglalhatják el.

a kongresszus szombaton fejezi be munkáját./mti/

- . -

bb 63. megnyitották a muzeumi hónapot miskolcon és kapuvárott

vid j vm sr

1964. október 2.

miskolc és borsod megye felszabadulásának 20. évfordulója, valamint az unesco által meghirdetett herman ottó emlékév alkalmából pénteken megnyitották a miskolci herman ottó muzeum disztermében az idei muzeumi hónap eseménysorozatát. bemutatták a muzeum herman ottó emléktárgyát, valamint borsod megye műemlékeit. mindkét kiállítást a járási székhelyeken is bemutatják.

kapuvárott csütörtökön este megnyitott az új kiállítóhelyiséggel bővült rábaközi muzeum állandó kiállítása./mti/

- . -

19,10/m

1930
P-i

- 57 -

ge

bb 64. műemlékvédelmi munkaértekezlet budapesten

ms hné vm sr 1964. október 2.

hétfőn a magyar tudományos akadémián műemlékvédelmi munka-
értekezlet kezdődik, a tanácskozásokon a magyar szakembereken kívül
11 ország 28 szakembere, valamint az unesco képviselői vesznek
részt./mti/

- . -

bb 66. elutazott a belorusz küldöttség

k ms tm vm sr 1964. október 2.

a szovjet-magyar baráti társaság belorusz tagozatának küldött-
sége, amely b.v.pavljonok vezetésével tíz napot töltött hazánkban
és részt vett a szovjet-belorusz napok ünnepein, pénteken el-
utazott budapestre. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kristóf
istván, az mszt főtitkára és az mszt több vezető munkatársa bu-
csuztatta. ott volt v.a.guszev, a budapesti szovjet nagykövetség ta-
nácsosa is./mti/

- . -

bb 68. elutazott hazánkból a demokratikus németország nemzeti front-
jának küldöttsége

t di tr vm zs 1964. október 2.

a hazafias népfront országos tanácsának vendégeként-werner
härting tartományi képviselő, a demokratikus németország nemzeti
frontja lipcsei körzeti elnökségi tagja vezetésével - tíz napot
töltött hazánkban a demokratikus németország nemzeti frontjának
küldöttsége, a vendégek budapesten, nógrád és veszprém megyében a
népfront-mozgalom tevékenységét tanulmányozták, a küldöttséget pént-
eken harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának tit-
kára és a népfront több vezető munkatársa bucsuztatta./mti/

- . -

19.20/-n

1940
P-i

-58-

ge

bb 69. a debreceni és a miskolci színház évadnyitó előadása

vid j vm sr 1964. október 2.

pénteken este a miskolci nemzeti színház és a debreceni csoko-
nai színház ünnepi előadással nyitotta meg kapuit. tolsztoj „háború
és béke,, című drámáját vitték színre./mti/

- . -

bb 70. „ az ember tragédiája,, -nak diszbemutatója

t s gg vm sr 1964. október 2.

pénteken este madách.imre: „ az ember tragédiája,, című szín-
művének diszbemutatójával megnyitotta új évadját a nemzeti színház
a nagymező utcai volt petőfi színház épületében.

a diszbemutatón sőtér istván, az akadémia levelező tagja mélt-
tatta madách írói munkásságát.

a madách-centenárium alkalmából felújított „tragédiá,, -t major
tamás rendezte. évát váradi hédi, a színház új tagja, ádámot sinko-
vits imre, lucifert kálmán györgy alakítja. a két részben és 15
színen bemutatott drámai költemény díszleteit bálint endre, a jel-
mezeket vágó nelli tervezte. a kísérőzenét eötvös péter szerezte.

az új, oratóriumszerű előadást a közönség nagy tapssal fogadta.
/mti/

- . -

bb 71. időjárásjelentés

tm vm 1964. október 2.

a meteorológiai intézet jelenti október 2-án, pénteken 19
órákor:

délnyugatról felhőátvonulások

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet,
legfeljebb szórvaosan előforduló kisebb esővel. mérsékelt délke-
leti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton
16-20 fok között./mti/

- . -

19.45/-

20II
P-i

-59-

ge

bb 72. fogadás a hazánkban tartózkodó mongol kereskedelmi delegáció tiszteletére

t sz/.tm/

1964. október 2.

bat ocsirin dasceren, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője pénteken este a városligeti gundel étteremben fogadást adott a budapesten folytatott és az 1965 évre szóló árucseretorgalmi jegyzőkönyv aláírásával befejeződött sikeres magyar-mongol tárgyalások alkalmából. a d.gombosav mongol külkereskedelmi miniszter vezetésével hazánkban tartózkodó kereskedelmi delegáció tiszteletére adott fogadáson részt vett bíró józsef külkereskedelmi miniszter, bojtijános külügyminiszterhelyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi-miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető képviselője. a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le. /mti/

...-

bb 73. a csehszlovák párt-és kormányküldöttség fogadása

t bc sk vm zs

1964. október 2.

antonin novotny, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának első titkára, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke, a csehszlovák párt-és kormányküldöttség vezetője pénteken este fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében.

a fogadáson megjelent dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró Antal, biszku béla, fehér lajos, focs jeno, kállai gyula, nemes dezső, rónai sándor, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai. részt vett a fogadáson az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormánynak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége.

jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja.

a fogadás meleg baráti légkörben zajlott le. /mti/

...-

20.42/-n

-60-

J

bb. 75. alexander brailowsky budapestre érkezett

k/ol/tné/rj sr

1964. október 2.

pénteken budapestre érkezett alexander brailowsky, az ukrán származású, kiváló francia zongoraművész. négy évtizede nagy sikerrel hangversenyezik világszerte. játékát a magyar közönség még csak hanglemezekről ismerte.

a művész október 5-én az erkel színházban chopin: e - moll zongoraversenyének előadásával mutatkozik be a budapesti zenekedvelőknek, majd október 6-án a zeneakadémián ad önálló estet. /mti/

..-

bb.76. fogadás a finn nagykövetségen

ol/rj la

1964. október 2.

r.s. palas, a finn köztársaság budapesti nagykövete pénteken este fogadást adott a hazánkban vendégszereplő liisa linko-nak, a helsinki operaház magánénekesnőjének tiszteletére.

a fogadáson megjelent beck istván, a külügyminisztérium főosztályvezetője, nádasy kálmán, az állami operaház igazgatója, valamint kulturális életünk több neves személyisége. /mti/

..-

- v é g e -

22.50 rj

- 62 -

We

bb 74. szakszervezeti küldöttség érkezett az ndk-ból

tm vm

1964. október 2.

a közlekedési-és szállítási dolgozók szakszervezetének meghívására pénteken hazánkba érkezett az ndk közlekedési és híradásügyi szakszervezetének három tagu küldöttsége, a küldöttek - werner junghaus, günther schulze és fritz halle szakszervezeti vezetők - a szocialista munkaverseny és a brigádmozgalom kérdéseit tanulmányozzák, üzemekbe látogatnak és megbeszélést folytatnak a szakszervezet vezetőivel./mti/

- . -

-61-

ge

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 100-400, 360-400
A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. október 3.

bb 1. október 5. és november 6. között: regények, albumok, szakkönyvek féláron - 5.000 üzemi bizományos a terjesztési akcióban

1 tf/tr/m/sr

1964. október 3.

nagyszabásu őszi könyvterjesztési akciót rendeznek október 5. és november 6 között: több mint 800 kiadvány 50 százalékkal leszállított áron kerül forgalomba.

a „féláron„ megvásárolható könyvek között szépirodalmi kiadványok - verses- és novelláskötetek, regények, színművek, képes- és meséskönyvek -, művészeti albumok, ismeretterjesztő füzetek, tudományos és szakkönyvek, szótárak szerepelnek. az otthoni könyvtárakat bővíteni kívánó olvasók olcsón beszerezhetnek majd olyan nagysikerű köteteket, mint például a „francia költők antológiája„, „ady endre összes novellái„, „a pickwick klub„, a „szent péter esernyője„. kellemes meglepetés lesz a művészetek barátainak, hogy a sokszor bizony elég drága albumokhoz most könnyen hozzájuthatnak: egyebek között barcsay „ember és drapériá„, -ját 60, ferenczy béni „írás és kép„ című művét 66, „a magyar népzene tára„, -t pedig 110 forintért árúsítják. érdeklődésre tarthatnak számot a népszerű orvostudományi, egészségügyi, filozófiai, közgazdasági és mezőgazdasági tanulmányok is.

azt is közölték, hogy az elmúlt év márciusában rendezett hasonló akció - bár akkor az árak mérséklése átlagosan csak 40 százalékos volt - egy hónap alatt 12 millió forint forgalomnövekedést eredményezett. az idén a választék a tavalyinál gazdagabb, a terjesztés pedig szélesebb körű lesz: csaknem valamennyi könyvesbolt és összesen mintegy 5.000 üzemi bizományos is bekapcsolódik az akcióba. a munkahelyeken meg lehet rendelni a kívánt könyveket, s ezeket központi készletekből szállítják.

a rákóczi ut 14. és a múzeum körut 21. szám alatti könyvüzletben kizárólag csak leszállított áru könyveket árúsítanak majd./folyt.köv./

- 1 -

ge